

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal
Bulv. Regele Ferdinand 4/2.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 720 Lej
Fél évre 360 Lej
Negyed évre 180 Lej
Havonta 60 Lej

Hirdetések díjazás szerinti.
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Bencsúraltiban 50 banival
több.

Már megint

a jó öreg tisztviselőkérdés a téma. Ezt a kérdést mindenáron rendezni kell, ha másutt és másként nem, hát egyelőre csak — a lapok hasábjain. A tisztviselőkérdés a legáltalánosabb téma a legfantasztikusabb hírek kolportálására, és most megint felbukkan egy híresztelés, amely szerint január elsejére az állam úgy akarja megörvendeztetni hű tisztviselőit, hogy fejenként hatezer lejes jutalmat ad nekik. A tisztviselők ugyan nem szégyenlenek elfogadni ezt a kis ajándékot, de örömeiket lelőhasztja a pénzügyminiszter, aki azonnal megcáfolja a fantasztikus híradást és siet kijelenteni, hogy bizonyos hatezer lejes ajándékokról ezidőszereint szó sincsen és nem is lesz, de ő azért mindent elkövet, hogy a tisztviselői fizetésrendezés kérdését a legradikálisabb és leggyorsabb úton rendezze. Ez a vigasz ugyan sokkal általánosabb és kevesebb reménységet nyújtó, mint a hatezer lejes pozitívum, de hinni kell benne, mert a pénzügyminiszter mondta.

A közvélemény azonban másképpen vélekedik erről a kérdésről és főként a kérdés megoldásáról. Tény az, hogy az állami tisztviselőknek ma nevelésesen csekély fizetésük van, a státus nem számol a való reális élettel, tehát rendezni kell a fizetéseket. Az ajánlatrendszer azonban nem volna megoldás. Főleg azért nem, mert lealázó a tisztviselőre nézve, hogy komoly és értékes munkájáért ajándékot kapjon, másrészt viszont az egyszer s mindenkorra adott ajándék nem biztosítja a jobb megélhetést, különösen most, amikor a valuta sorsa annyira bizonytalan. Itt csak az index-rendszer segíthet, a tisztviselő megélhetési standardját mindenkor az általános drágaságtól függően szabhad csak megállapítani, amint ez Magyarországon és Németországban történik. A mai kis fizetések szinte belekergetik a tisztviselőt a korrupcióba, mert miután kénytelen megélni, nem lehet tekintettel az eszközökre, amikkel a megélhetésre valót előteremtí. A lapok hasábjairól szinte belekiabál a közvéleménybe a sok tisztviselőtragédia, amikor a megtévedt ember felett ítéletet mond a törvény, pedig ilyenkor talán nem is annyira a tisztviselő, mint inkább a rendszer a hibás és a bűnös. Olyan ízetést kell biztosítani a tisztviselőnek, hogy ne legyen rántalva a korrupcióra, hogy ne támadhasanak bűnös gondolatai és hogy ellent tudjon állni a csábításnak.

Megindult a választási harc Angliában.

Macdonald megkezdte agitacionális körutját. — A döntő összecsapás a munkáspárt és a konzervatívok között lesz, a liberálisok háttérbe szorulnak.

(London, október 11.) Megindult a nagy harc Angliában a konzervatívpart és a munkáspárt között. Lloyd George partját, a liberális partot számba sem veszik, mert rossz diplomáciával dolgozott akkor, amikor kompromisszumra lett volna hajlandó és még is ellentétbe helyezkedett a másik két hatalmas parttal. A választási kampány ma már az egész országban megkezdődött. A kormány felhívást bocsájtott ki, amelyben bejelenti az új választásokat. Macdonald miniszterelnök ma már megkezdte választási körutját, amelyet autón tesz meg. A miniszterelnök meglátogatja az összes ipari üzemet és személyesen vesz részt minden népgyűlésen. Legelőször Glasgownt és Walest látogatja meg. Baldwin, a konzervatívok vezére Skóciában, Lloyd George pedig Walesben kezdi meg választási körutját. Macdonald már megállapította a munkáspárt választási manifesztumának szövegét, amely a következő irányelveket foglalja magában: *a külpolitikában legfontosabb kérdés a béke biztosítása a döntőbíróóságok felhasználásával, az orosz szerződés ratifikálása, a belpolitikában a bányászati, az élelmiszer nagykereskedelemei kérdései, a villamosítás, a munkanélküliség leküzdése és az éntörvény végrehajtása.*

Akármiilyen különösen hangzik is, az alsóház feloszlata használ mind a két nagy partnak, amely szembenáll egymással és harcol egymás ellen. *Mind a két part meg erősülve fog kikerülni a választási harcokból.* Mind a két part már most visszanyerte veszélyeztetett egységét. A választási harcok az orosz kérdés jegyében fognak lezajlani. Ez nem kedvez a liberális partnak, amely kompromisszumállápontra helyezkedett az orosz kérdésben és hajlandó ugyan termelési hiteleket engedélyezni azért, hogy alátámassza a kivitelt Oroszország felé, de idegenkedik attól, hogy London adjon egy

nagy kölcsönt Oroszországnak. Macdonald az orosz kölcsön mellett foglalt állást, még pedig kétös alapon. Egyrészt bizik abban, hogy a kölcsön előmozdítja Orosz ország gazdasági regenerálódását, rohamosan növelni fogja az orosz piac fogyasztóképességét és így *segíti az angol ipart a többé-kevésbé még mindig súlyos válságából.* Macdonald másik szempontja az, hogy *a gazdasági regenerálódás folyamata szükségszerűen egyre inkább a mérséklet felé fogja tolni az orosz kommunista kormányt és így a gazdasági egyensúly helyreállása talán meghozza majd a demokratikus kormányzat feltámadását az orosz birodalomban.* Ezzel szemben a Konzervatív part álláspontja az, hogy Oroszország nem lehet komoly fogyasztó piac az angol ipar számára addig, amíg a kollektív termelési rendszer alapján áll, tehát kárba vesztett pénz volna az, amit az orosz kölcsönre fordít Anglia. *Sőt nem csupán kárba vesztett pénz, hanem károsan használt pénz, mert az angol kölcsön segítségével a szovjet-kormány megszüldítaná helyzetét és újból hosszú időre biztosítaná uralmát.* Egyelőre nem lehet tudni melyik jelszónak lesz nagyobb hatása. Macdonald hatásosan tudja majd alátámasztani érveivel azt az álláspontot, hogy az általa hirdetett orosz politika a legjobb út az angol ipar nehézségeinek leküzdésére és amellyel a legjobb út a kommunisták orosz uralmának lebontására. Viszont a konzervatív part választási agitációja majd szintén erőteljesen fogja kifejteni azt az álláspontot, hogy az orosz kölcsön az angol tőke elpocsékolását jelentené és az angol kormány a szovjet-rendszer uralmát biztosítaná a jövőre akkor amikor a londoni piacon kölcsönt akar biztosítani Oroszország számára.

A liberális part helyzete igen nehéz lesz, egyrészt, mert a part álláspontja az orosz kérdésben nem olyan egyszerű és határozott,

mint a jobboldalé vagy a baloldalé, azután pedig azért, mert a liberális partban személyi ellentétek vannak. Azonban könnyen meg lehet, hogy az új alsóházban ismét a liberálisoké lesz a döntő szó. *Sem a munkáspárti, sem a konzervatívpart vezérek nem bíznak az abszolút többség megszerzésében.* Ha pedig az új alsóházban most sem lesz abszolút többsége Macdonaldnak és nem lesz többsége a konzervatív tábornak sem, akkor megint az fog kormányozni, akit a liberális part segít majd kormányra és úgy fog majd kormányozni, amint azt a liberális part akarja. Lehetséges azonban mégis, hogy egyik vagy másik part abszolút többséget szerez, miután ma még egyáltalán nem lehet előrelátni, hogy melyik part mennyi mandátumhoz jut.

Arad vitás kölcsöne.

Két és félmillió korona helyett két és félmillió svájci frankot követel egy bank a várostól.

(Saját tudósítónktól.) Arad városnak egy békebeli koronában felvett kölcsönével kapcsolatban érdekes bonyodalmak kerültek fel színre. Még a háboru elején történt, hogy Aradváros egy budapesti bank közvetítése útján a *Banque Fonciere* nevű svájci banktól két és fél millió korona kölcsönt vett fel. A kölcsön, visszafizetésének határideje a forradalmak idején járt le és ezért a svájci bank nem tudta a követelését behajtani. A gazdasági viszonyok konszolidálódása után a bank kérte a kölcsön visszafizetését és a város két és fél millió korona ellenében 2:1 arányban egy millió 250.000 lejt fel is ajánlott a banknak, s ugyanakkor ezt az összeget a város letétbe helyezte. Ma délelőtt aztán megjelent dr. Robu János főpolgármesternél dr. Cuttac Albert a svájci bank igazgatója és kijelentette, hogy *a bank valorizálva, svájci frankban követeli vissza a városnak adott kölcsönt.* A főpolgármester azonban elzárkózott a követelés elől, mert a kölcsön felvétele idején ilyen külön kikötésről az irásokban szó sem volt. A bank igazgató elmondotta, hogy az a budapesti bank, amelyik a kölcsönt közvetítette, kötelezettséget

vállalt, hogy a két és fél millió korona értékét svájci frankban fizeti vissza Aradvárosra, s így a svájel bank a különbözetet törvényes uton a budapesti banktól fogja behajtani.

Goga Oktávián a Bánátban.

A nemzeti és Averescu-párt programjának bírálata. A kisebbségi kérdés. — Intenzív erdélyi politika.

(Saját tudósítónktól.) Goga Oktávián a román irodalom egyik legmarkánsabb reprezentánsa és a néppártnak Averescu mellett legfontosabb és legnépszerűbb politikusa az elmúlt napokban egy esemény alkalmából, hol mint násznap vett részt, Karánsebesen tartózkodott, s minthogy először járt ott, a lakosság pártja való tekintet nélkül nagy ovációkkal fogadta s a néppárt megyei bizottságai is majdnem teljes számban megjelentek Karánsebesen, hogy Gogát a Bánát szívében üdvözöljék és több fontosabb országos és pártpolitikai kérdésben hallják Goga nyilatkozatait, utasításait. — Különösen sok lelkes és falusi vezető-férfi volt jelen, akik először látták és hallották Gogát, azért a pártvezér szükségesnek tartotta kifejezni dr. Viad Aurél nemzeti párti vezérférfiúnak volt választói előtt, hogy miért hagyták el ő és hívei a nemzeti pártot 1920-ban és miért csatlakoztak Averescuhoz?

A nemzeti párt — úgy mond — 1918-ban befejezte misszióját, mely a magyarosítási politika elleni védelmi harcok és a mindenkor magyar kormány politikája elleni tiltakozásokból állott. Ez a cél azonban 1918-ban az egyesítés folytán megszűnt és előállott a háború utáni helyzet, mely az orszá-

gos szociális és gazdasági problémák megoldása céljából országos politikai pártok szerveződését tetten szükségessé. A nemzeti párt erre nem volt alkalmas, de képes sem, mert vezetői és tagjai a különböző nagy problémákkal szemben nem vallottak és nem vallottak most sem homogén eszméket. Különböző szociális és gazdasági érdekek hatása alatt különböző meggyőződésük odavitte, hogy a legreakcionáriusabb párttól (liberalis) a legszélsőbb balszárny (szociálista) párszárnyig mindenkivel tárgyaltak fuzió dolgában, de ezt is csak miután ők is belátták, hogy egy kizárólag Erdély és Bánátra támaszkodó — regionalista — párt nem követelheti magának a jogot, hogy az egész országot kormányozza más országos párt támogatása nélkül. Ezzel a helyzettel Goga már 1918-ban számolt és ezért 1920-ban hűvelve együtt hí is lépett a pártból és Averescu Népligájával együtt alkották meg és szervezték a néppártot, melynek az ország minden részében erős szervezetei vannak, és amely párt a lövészárkokból nőtt demokratikus problémákat programjába vette. Évből rövidesen keresztül vitte a leszerelést, rendet teremtett a felforgatott országban, megalkotta az agrárreformot, hozott

üdvös pénzügyi és szociális törvényeket stb. stb. A pártnak jövő programja pedig békét teremteni a kisebbségekkel, jó viszonyt tartani a szomszéd államokkal, a pénzkrisist a rendelkezésre álló eszközökkel enyhíteni és a külföldi tőkének az útját egyengetni, működésének teret engedni. A liberális párti nagyipar oligarchikus kapitalista politikájával szemben az osztályérdek harmonizációját szem előtt tartva, néppárt agrárpolitikát fog követni, szervezi a mezőgazdaságot és mint agrár állam elsősorban erős és egészséges független pénzügyi mérleget teremt és a mezőgazdasági termelés emelésével olcsóbbá fogja tenni a fogyasztást.

Igen érdekes politikai szenzáció val is szolgált beszéde során Goga Oktávián. A nemzeti párt részének (Goldis-frakció) a tiszteltetére vall — mondotta — hogy most ők is belátják a tévedéseket és az azokból Erdélyre és a Bánátra háramló súlyos következményeket és elválnak Maniutól azaz a célzattal, hogy országos politikát csináljanak és hogy velük együtt elhárítsák a regionalizmus odiumát, mely miatt sok kárt szenvedtünk a reánk oktrojált fájékozatlan tisztviselőktől a rossz adminisztráció folytán.

A néppárt vezetői végül is avval fejezte be beszédét, személyes garanciát ígért arra nézve, hogy a néppárt kormányrajutása esetén minden rezortnál, melynek élén nem erdélyi vagy bánáti ember áll, lesz egy erdélyi vagy bánáti államtitkár, vagy legalább egy fő-

igazgató, akik az erdélyieknek és bánátiaknak minden ügyét intézni fogják, s így elkerülhetők lesznek a visszasságok s az ennek nyomán fellépő elégedetlenségek.

A megjelentek nagy tetszéssel fogadták Goga beszédét, aki kiváló szónoki képességével valóságos frappirozta a jelenlevő hallgatóságot. (b. i.)

HOGYVAL KÉPEZ?

1924. okt. hó 11-én 100 lejért adtak:

Nálunk:

2.76 svájci frankot.

10.— francia frankot.

41.000 belföldi magyar koronát.

37.800 osztrák koronát.

Zürichben 2.7750 frankot

Párisban 10.20 frankot

Newyorkban 54.50 centet.

— Francia állami tisztviselők tüntetése. Párisból jelentik: A köztisztviselők tegnap népgyűlést tartottak, amelyen fizetésük felemelését követelték. A gyűlés lezajlása után a tisztviselők menete a pénzügyminiszterium elé vonult, ahol hangosan tüntettek követeléseik érdekében. A gyűlésen a pénzügyminiszterium egyik magas rangú tisztviselője elnökölt. Herriot miniszterelnök kijelentette, hogy a gyűlésen elnöklő tisztviselőt elbocsátja az állam szolgálatából, mert nem engedhető meg, hogy a tisztviselők ilyen formában juttassák kifejezésre kívánságaikat és ez veszélyezteti az állam érdekeit is. A tisztviselők panaszaik más uton is orvosolhatók, nem szükséges ilyen eszközökhöz nyulni.

TARCA

SZÉPSÉG ÉS DIVAT.

Páris a nők. — A nő — a munka dicsőítése.

(Párisi levél.) A délutáni hatórán az ősz édes borusa van... Sétálva Páris belső uccáin önkénytelenül az az érzése támad az embernek, mintha Páris egyetlen célja, gondja, öröme, ugyszólván jövője a nő volna. Mintha minden küzdelem, politika, művészet, cél a nőért történnék. Talán sehol nem érezhetik annyira a nők, hogy a vezetőszerp az övék, mint Párisban. Milyen jó lehet ott a nőknek, ha elgondolhatják, hogy négyemeletes paloták selyemraktáraiban nagy gond dal szállított remekeket szőttek érettek s a parfümboltok mélyén illatosodókat hozzáértő gonddal keverték számukra híressé vált vegyszerek. A Rue de la Paix és a Rivoli fényárban uszó kirakatsodái, ékszerei, ruhái, szőrméi, csodái, mind-mind Örettek van. Jó lehet ott élni, jó lehet tudni nekik, hogy öertük szővik a legdrágább selymeket, öertük vegyítik a legszebb illatokat, ő értük csiszolják ragyogóvá a gyémán-

tokat, kreálják a ruhákat, szőrméket és korrigálva a természet, kitenyésztek a legesodálatsabb, minden fantáziát felülmúló virágokat. A divatos Paul Geraldik nekik, hozzájuk írják a költeményeiket, híres festők tudásuk minden latbavetésével eszményesítik őket.

Pény, pompa, dal, muzsika, tánc, szerelem az övék... És Páris is az övék, — nem kell fájd nosztalgiait érezniük Páris után...

Párisban a divat mindenki számára divat.

Párisban vagy a gazdasági élet teszi, hogy majdnem minden társadalmi rétegből való nők megvásárolhatják a divat legújabb holmijait, vagy lehet talán, hogy izlésükkel, mohó tetszenivágyódásukkal, édes léhaságukkal ők támogatják a gazdasági életet, úgy, hogy mindig újat, a legújabbat kívánják és használják föl. A párisi nők zseniálisan, — mint megunt szeretőn — hidegen tudnak átlépni a divat egy-egy etapján. Drága kis szívük minden melegségével, — belső életük minden rebbenésénél is talán — jobban érdeklő őket a divat „végszava.”

Alig jelenik meg egy-egy nagy szalónnak vagy gyárnak feltett kreációja löversenyen, premiéren, képkiallításán, már ugyszólván másnap az élelmes kisebb szaló-

nok, műhelyek tulajdonosai rajzolóik és fotografusai segítségével megörökítik, lemásolják a ruhákat, cipőket, kalapokat, szőrméket, sőt ékszereket is. Néhány nap múlva már a nagy áruházak ontják mindenki számára a divat legújabb ötleteit. Igaz, hogy a kivitel némileg más, hozzáértő szem mindig meg tudja különböztetni a másolatot a valóditól, de úgy népszerűsítik, polgárosítják Párisban a divatot, mert ott mindenki számára divat a divat!

A fekete szín csak a nyár ravatala volt.

Az idei szeszélyes nyár enyhén tüzdelté tele sugaraival a nagy fürdőhelyek plageinak homokját és onnan jött az a hír, hogy a fekete szín a divat! A divat újszerűsége majdnem mindig ellentétekből áll. Mértani pontossággal ki lehetett volna számítani, hogy azok után a nagyszerű színorgiák után, amelyek a ruhaanyagokat a szivárványszín egész skálájában ugyszólván megzenésítették, — csak a mindent megboccsátó fekete szín jöhetett, — a gögös feltűnő fekete. Pedig ez a szín az, amelyikben minden nőt és minden férfit észrevesznek, talán azért, mert van valami benne a szomorúság fényéből... Még akkor is a legfeltűnőbb szín, ha a divat, vagy a bánat hétköznaposítja!

És mégis, a divat univerzális nagyságához viszonyítva ez az ötlet szinte csak óráig tartott, inkább az angol és amerikai nők kultiválták a francia fürdőhelyeken, hogy talán szép pózokkal a nyárutó elparentálásának ünnepi hangulatát dokumentálják.

Balsac harmincéves asszonya is kiment a divatból. — Ifjúnak kell látszani.

A balsaci problémák immár nem divatosak, sőt a negyvenéves asszonyok problémáival sem foglalkoznak már. A nők problematikus korhatára kitolódott! Évekről nem is lehet beszélni: hogy meddig?... Fiatalnak kell látszani, ez a divat.

A modern ruhák vonala, kivitele, rövidege, babás egyszerűsége — ezt diktálja! A mozdulatokban is a kisse suta egyszerű „gyermeki báj” a divat, az elmélázó, halk majd ütemesen emelkedő, szóval rapszodikus beszéd és a tiszta tekintet. A hanyagul ülő, ópiumos nézésű, izgatóan a mutatoujjal hamut lebillentő cigarettázó nők nem divatosak.

Égészség, vidámság, sport a divat. Az ugynevezett bubifrizurának pedig mindig új és új követői vannak a krónikás számára meglepetésszerűen, a divat átöröklődésének ez — és a rövid szoknya — talán az egyetlen följegyezhető bizonyítéka.

„Életem legérdekesebb élménye“

Dr. Nemess Zsigmond a volt képviselő és híres védőügyvéd előlép a multak homályából. — A facseti nevezetes választás. — Amikor Tisza István megjósolta Magyarország bukását.

Ez a rovat az öregeké. Azoké a bájos, derűs, fehérfejű hatvan-hetven éveseké, akik sokat éltek és akiknek multjuk van. Elő ezzel a szép multtal: az új kor új emberei nem tudnak feledni, szükségük van egy letűnt szép idő emlékeire. Vég nélküli, fényesen csillogó galéria telik meg fehér fejekkel és amikor ezek a fejek beszélni kezdenek, akkor nekünk, az 1924-es esztendő elerőtlenedett, rádiós, autós, valutás, no meg morfiomos és kokainos fiainak csak egy kötelességünk lehet: odafigyelni és hallgatni, mit mondanak az öregek. A galéria második feje: dr. Nemess Zsigmond, volt országgyűlési képviselő, publicista, nagy kriminalista, sokat szereplő ember. Az egykori „nagyságos ur“ ma súlyos beteg és egész nap olvasza a francia bölcseletet. Neki ez maradt meg a nagy dicsőségből: a könyv.

Szegény jó Tisza István féltette a háborútól a magyarságot.

Ezek az öreg urak olyan tartózkodók. Nehezen akarnak beszélni, ha kérdezősködünk tőlük, hogyan volt, mint volt régen. Amikor még életük legérdekesebb élményét kutatjuk, legszívesebben szeretnék kilönni az újságit. De azért lassankint mégis belejönnek a beszédbe.

— Gyujtson rá, azután majd elbeszélgetünk — mondja Nemess Zsiga. — A legérdekesebb élményem? — Egy kis gondolkodás, pár szippantás a cigarettából, azután megindul a szó:

— 1914. júliusában, a hadüzenet előtt két héttel. A néhai szabad- elvű klub teljesen megtelt képviselőkkel. A beszélgetés természetesen a háborúról folyt. Mindenki a háború mellett volt, csak emlékezzünk vissza, milyen hangulatban volt akkor az ország. Egyszerre csak feltűnik a bejáratnál Tisza István szikár alakja. Vojnich István a munkapárt igazgatója odamegy eléje és tréfásan mondja a vezérnek:

— Kegyelmes uram, a nép zajong! Háborút követel!

Tisza István elkomorodik, szomorúság ül az arcára, majd felénk fordulva energikusan mondja:

— Urak, szót se többé erről. Beszélünk sem szabad a háborúról. Először, mert nem vagyunk felkészülve rá, másodsor meg azért, mert akárhogy végződik a háború, mi csak veszthetünk!

— Szerkesztő ur, tiz esztendeje volt, úe mintha csak ma történt volna, ugy emlékszem. Csend lett a nagy teremben, nem beszélünk többé a háborúról.

A történelem igazat adott néhai jó Tisza Istvánnak és azóta ő is elment oda, ahol a névtelen

hősök nyugosznak. A jövőbelátót is megölte a háború...

„Egyik legnagyobb védői sikerem.“

Nemess Zsiga elhallgat, de szemeiből ezeket olvasom ki: milyen kár, hogy meghalt a vezér. Tisza István, mennyi minden más képpen történt volna, ha ő még élne. Mikor ez a beszélgetés folyik, éppen dél van, künn csatákban folyik a víz, sötét, komor tónus ül a szobára. Ez a komorság valahogy ráfekszik a nagy dolgozószobára, amelyben ott diszeleg Tisza István portréja, egy gyönyörű óriási gobelin, régi választási zászlók, meg szép aranykeretben három választási okmány, amelyben igazolják, hogy 1903-ban, 1905-ben és 1910-ben Facset község közönsége Nemess Zsigmond dr.-t országgyűlési képviselőnek választotta. — Ezenkívül sok-sok könyv, rajz, emlék. Minden tárgyon rajta fekszik a mult.

— „Nagyságos Uram“, nincsen más érdekes epizódja, vagy élménye.

— De van. Ez a Riedl- eset. Ha valamire büszke lehetek, ugy erre a védői sikeremre. 1899-ben történt. Riedl Odön egy ismert és gazdag aradi fésűsmester a hajnali órákban, átmulatott éjszaka után, agyonszurta Mallár Lajos aradi lakost. A gyilkost letartóztatták, megindult a vizsgálat, nagy port vert fel az ügy, az újságok hónapokig tárgyalták az esetet. A tanuk közül még ma is sokan életben vannak. A vizsgálat megállapította, hogy Riedl és Mallár, Sárga Károly és Mihajlovics Gyula nevű barátaikkal mulattak együtt és mulatozás közben Riedl becsúszott nyilatkozott a magyarokról. A kávéházba való távozás után Riedl és Mallár összehatallozkoztak, szóváltás támadt és ennek hevében a fésűsmester bicakával a lakatos lágyékába szurt. Gazdag és ismert iparosok voltak mindketten, ugy a gyilkos, mint az áldozat, a közvélemény felzúdult és súlyos büntetést követelt a gyilkos fejére. En vállaltam a védelmet és már pár napra a letartóztatás után sikerült kieszközölnöm, hogy szabadlára helyezték Riedlét. 1901. április 2-án volt a főtárgyalás és az aradi törvény szék esküdtszéki tárgyalóterme anyira megtelt közönséggel, hogy valósággal verekedni kellett egy-egy helyért. A közönség hangulata Riedl ellen fordult, az ügyész is súlyos büntetést kért, mindenki biztosra vette, hogy az esküdtszék is igenlő verdiktet fog hozni. Hatalmas védőbeszédet mondtam, ha ugy visszazogondolok, ugy látom, hogy ez volt életem legszébb védőbeszéde. Kimutattam, hogy itt nincs és nem is lehet szó gyilkosságról, hanem csak jogos önvédelemről. Mallár atléta erejű ember volt és Riedlnek nem volt

más választása, mint zsebkésével védekezni. Pontról-pontra cáfoltam meg az ügyész és a tanuk állításait és percről-percre változott meg a terem hangulata. Az eddigi ellenséges Riedl-magatartás átváltozott szimpátiává. A törvényszék felmentette Riedl Odön fésűsmestert és az ügyész nem felebbezett.

Még a laikus ember előtt is nagy dolog: bebizonyítani egy gyilkosról, hogy nem gyilkolt, hanem csak védekezett és védekezés közben ölte meg a másikat. Azok a régi ügyvédek bizony kemény emberek voltak... És ilyen volt Nemess Zsiga dr. is.

Hogyan folyt le a híres facseti választás.

Az nevezetes választás volt, annak idején nagy port vert fel, hetekig irtak róla a lapok. Nemess Zsiga kissé fáradt, nem beszél, előszed egy csomó régi újságot. A Közlöny 1903. március 3-iki számából azután megtudjuk, hogy mi történt Facseten. Széll Kálmán volt akkor a miniszterelnök és időközi választás zajlott le Facseten. A szabadelvű-párt hivatalos jelöltje dr. Juhos Gyula. Krassószörény megyében általánosan ismert ember, ki volt adva a parancs, hogy minden áron meg kell választani. Nemess Zsiga szintén szabadelvű programmal lépett fel. Megye, járás, állami tisztvislők óriási agitációt fejtettek ki Juhos érdekében. Folyt az itatás, a presszió, terror, Aradról huszárzászlóaljokat, meg csendőrkülönítményeket vezényeltek le Facsetre és környékére. mert a hangulat nagyon izzó volt. A bérlőket megfenyegették, hogy elveszik a bérleteket, akinek italmérsi, vagy más engedélye volt, mindenkinek a hivatalos jelöltre kellett szavazni. A Nemess-párti szavazókat minden csalafintasággal elzárták erőszakosan lekésették. Verekedés, botrány, gyújtogatás, a választás tartamára hádiállapotot hirdettek ki a járásban. A kormánypárt jelöltjére le- szavaztatták a halottakat, a már rég elköltözötteket? Juhosnak minden áron győzni kellett. Nemess Zsiga ismeretlen volt ezen a környéken és nem sok remény- nyel ment neki a választási küzdelemnek. És mégis, este fél hétkor, amikor kihirdették a választási eredményt, Nemess Zsiga 21 szótöbbséggel győzött. Pedig el- lenre szavazott az intelligencia, a zsidóság, a hivatalnokok. — Nemess a románság választotta meg. Az egész akkori Magyarország sajtója hasábos cikkeket irt a szuronyos és terroros választásról és a halottak szavazásáról és folyt a parlamentben is interpelláció a választás miatt.

Azóta husz esztendő mult már el. Nemess Zsigát még 1905-ben és 1910-ben is megválasztották Facseten. Közben volt egy kis világiháború, forradalom, Trianon, Str. Germain, Versailles, sok minden megváltozott, az egykori hangosak elcsendesedtek és csendes ember lett Nemess Zsiga dr. is. Neki a nagy dicsőségekből csak

a deres feje és a szép multja maradt meg. Ő azt mondja, hogy ez elég neki. Milyen boldogok is ezek a Nemess Zsigák.

Károly Sándor.

KÉPZŐ MŰVÉSZLET

Képkiallítás Aradon

Balla Béla kollektív tárlata a Kulturpalotában.

Balla Béla kétségbevonhatatlan tehetségéről már több ízben irtunk. Erdélyi pikturájában számottevő, súlyos egyéniség, aki sok év! szenvedés, küzködés és fáradhatatlan tanulás után eljutott végre a megállapodottsáig és képei ma már művészi szempontból komoly értéket képviselnek. Ezidei kiállítására hatvan vásznat sorakoztatott föl, egy nyár munkásságának eredményét; kolorikus, pompásan megkonstruált vásznak serege vár vére.

Évről-évre visszatérő kiállításai alkalmával mindenkor leszögeztük, hogy Balla Béla mestere a színek keverésének. Ha technikája nem is annyira kiforrott és rajz-készsége sem teljesen biztos, de a színei élnek, valósággal orgiát ülnek vásznain a buja, pompás színek. Ezuttal Balla Béla már nemcsak plen-airekkel jön, ismét látjuk a figurális festőt is, aki éveket azelőtt merész kompozíciókkal lepte meg a közönséget. Tárlatának minden képéről szinte demons-trálóan kiabál a nagyszerű, de sok helyen már égetően riktó kolor. Különösen érdekes és kompozícióban ötletes kép a *Ruhaszóritás*, a mely keményen erős színtelők találkozására. E kép már messziről megfogja, lenyűgözi a nézőt. *Gazdátlan csolnak* című nagyobb vászna derűs levegőjével, szép perspektívájával és egészségesen szép kék színeivel tűnik ki a többi közül. *Reggeli napfény* szinte szemképráztatóan szimpompás. Figurális képei: *Egyedülálló nő*, *Ember a hegytetőn*, *Emberek az uccán* és *Női fej* kemények, markánsak, de mégis kifejezőek. Ezeknél az impresszionizmusnak hódol a művész, emlékeztetnek *Manet* érdekesen vászonra rögzített alakjaira. Több képén, így pár virág- és gyümölcs csendéleten, azonkívül a *Napfélkelte* nagyobb vásznán Balla Béla már erősen hajlik az impresszionizmus felé. Ezek a képei sikerültek és önmagukban véve tökéletes alkotások, szinte előhírnökei a művész elkövetkező új irányának és akarásának. Általában, Balla Béla, aki szereti meglepni híveit, ezuttal érdekes és fejlődés-képes meglepetésről gondoskodott és hisszük, hogy művészi pályafu-

Igmándi kúrák otthon.

Minden háztartásban áldásos, ha kéznél van egy üveg SCHMIDTHAUER-féle Igmándi keserűvíz, mert szükség esetén reggelizés előtt fél pohárral használva gyorsan és alaposan eltávolítja fájdalom nélkül a gyomorban és belsőben rejtőző csirját számtalan komoly betegségek s elejét veszi ezáltal a baj további fejlődésnek a szervezetben.

Kapható minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben. 4184-III. Az „Igmándi“ nem tévesztendő össze másfajta keserűvizekkel.

tása még sok és értékes művel gazdagítja a pikturát. Balla Béla

kiállítása megérdemli a támogatást. (k. s.)

Amerikában megkezdődött a világ legnagyobb repülőversenye.

Mérkőzés a Pulitzer-serlegért. — Negyedmillió ember a nézőtérén. — Bemutatják Newyork bombázását. — Felvonul a „Barling Bomber” és a „Csillagok leánya”.

(Newyork, okt. 11.) Az utóbbi évek aviatikájának történetében minden esztendőben a legkimagasabb események közé tartoztak a Pulitzer-serlegért folytatott mérkőzések, amelyek az Egyesült-Államok legkiválóbb pilótái mérték össze képességeiket, hogy újabb argumentumokkal erősítsék meg az Ujvilág büszke szállóigéjét: „America first in the air” — a levegőben Amerika az első. A Pulitzer-trophy mérkőzéseinek a múltban számos rekordjavítás történt s az amerikai repülőgépek fejlett színvonalára és pilótáik nagy rátermettségére enged következtetni, hogy az ötven különböző kategóriába tartozó repülési világ rekord közül ezidőszert mintegy kétharmadrész az amerikaiak birtokában van. A négy legnagyobb rekord közül a sebességi, a távolsági és az időtartamrekord fűződik az amerikaiak nevéhez s csupán a magassági rekordot tartja még mindig rendületlenül a francia Sadi Lecoq 11,145 méteres repüléssel.

Az idei Pulitzer-versenyekre az amerikai világkörüli repülés sikeres befejeztének öröme óriási előkészületeket tett az amerikai aero-club. A verseny október 2-án kezdődött Daytonban, ugyanott, ahol a két Wright-testvér 20 esztendővel ezelőtt az első sikeres felszállást végezte. 250.000 ember jelent meg a daytoni mezőn a megnyitás alkalmával.

A tribünökön azonban csak 25.000 ember részére volt hely, a többiek a tribünök mellett helyezkedtek el. Az autógarázs, amely 40.000 autót befogadására építettek, teljesen megtelt. A nézők soraiban a köztársasági elnök is megjelent, hogy ezáltal is dokumentálja az aviatika nemzetvédelmi szempontból való fontosságát, amelynek más alkalmakkor is több ízben kifejezést adott.

Az Egyesült-Államok különböző részeiből több ezer repülőtiszt érkezett és megjelentek a világkörüli repülők is: Smith, Nelson, Wada és Arnold hadnagyok, akik ma Amerikának legünnepeltebb férfiai. A nézők soraiban ott volt Wright Orville, akit történelmi tradíciók fűznek a daytoni mezőhöz. Testvére, Wilbur, már 12 évvel ezelőtt elköltözött az élők sorából. A külföldi repülők, diploma

ták és attasék szintén nagy számban voltak képviselve. A versenyre 200 repülőgép nevezett be, amelyek kilenc különböző államból valók. A versenyek tizenkét kategóriára oszlanak. A rendes versenyszámokon kívül igen érdekes akrobatikus repülőmatványok is lesznek. Rendeznek ejtőernyőleszállásokat, csoportos felvonulásokat, légi harcokat, „légi bukókat” és „dugóhúzó”-kat is. Bemutatják az üzemenyagpótlást repülés közben, ami abban áll, hogyha a repülőgépnek a levegőben fogytán van a benzine, rádióval tudomására hozza ezt a földi állomással, ahonnan fölszáll egy másik repülőgép, fölébe emelkedik az előbbinek, úgy, hogy 30—40 méter magasságkülönbség legyen közöttük, azután a felső lebecsájt egy gummicsővel, amelyen keresztül benzint ad át az alatta lévő gépnek. A többi matványoknak egyik kiemelkedő momentum lesz Newyork bombázása a levegőből. Természetesen nem a valószínű Newyorkot, hanem egy potemkin-várost fognak bombázni, amely megfelelően kisebbített arányokban Newyork hű mását alkotja. Az érdekes modellváros több négyzetkilométernyi területet foglal el és legnagyobb épületei 33 méter magasságba nyulnak. A bombázásban a világ legnagyobb repülőgépe, a Barling Bomber is részt vesz, valamint megjelenik a város fölött Amerika legnagyobb kormányozható léghajója: a „Shenandoah” — magyarul „csillagok leánya” — amellyel tavasszal az Északi Sarkra akarnak repülni. Mielőtt azonban utnak indultak volna, a leghajót a kikötőárbócról a vihar letépte, úgy, hogy csak súlyos sérülések árán sikerült megmenteni. Most azonban már ép és a sérüléseknek nyoma sem látszik rajta. A léghajónak van egy másik nevezetessége is: nem hidrogénnal, hanem héliummal van töltve, ami különösen azért célszerűbb a hidrogénnál, mert éghetetlen.

Az éjszakai produkciók kapcsán be fogják mutatni a világítótoronyok és a különféle éjjeli jelzőeszközök alkalmazását és működését is, nemkülönben világító bombák dobását. Mac Reedy ismert amerikai világrekorder egy olyan kezdetleges repülőgéppel

fog felszállni, amely a muzeumban őrzött legelső Wright-gépnek hű utánpótlása lesz. — Bemutatják azonkívül a füstirást, ami abban áll, hogy repülőgépre füstfejlesztő készüléket szerelnek, a levegőben működésbe hozzák, miközben a repülőgéppel olyan mozdulatokat irnak le, hogy a füstcsóva alakjából szavak legyenek kiolvashatók. A versenyen összesen 50 ezer dollár összegű jutalmat osztanak ki, míg a serlegek, érmek és plakettek értéke 30.000 dollárt képvisel.

Alegelőcsőbb és legjobb raglánok.

férfi- és fiú ruhák

Szántó és Komlós cégnél. 5007

STINHAZAI MŰVÉSZET

Stern Rózsika.

A hegedűművész aradi hangversenye elé.

Stern Rózsika neve nem ismeretlen Arad hangversenyközönsége előtt. Több ízben volt már alkalmunk megcsodálni a fiatal hegedűművésznő zseniálisát, aki nemcsak a jövő egyik legértékesebb művésze, hanem már ma is kiforrott érték. Néhány emlékeztetően szép koncertjét köszönhetünk ennek a fiatal művésznőnek, aki Hubay Jenőnek, a nagy magyar mesternek egyik legkitünőbb tanítványa. Biztos és bátor vonókezelése kiemeli a fiatal művészek gárdájából, de briliánsan csiszolt tudását új lelkének minden varázsos bájossága csak érdekesebbé teszi. Stern Rózsika beérkezett már Budapestre és arrive már Aradon is. Ismerjük és értékeljük művészetét, amely most istmét szépségekben gazdag estét fog számunkra szerezni, mert 14-én — kedden — este hangversenyt ad Stern Rózsika az aradi Kulturpalotában. Ezuttal Csajkovszky hatalmas hegedűhangversenyművét is bemutatja, amellyel már Budapestre nagy sikere volt és amelyet Aradon már régen hallottunk. Händel, Beethoven, Hubay, Vieuxtemps és Wieniawsky szebbnél-szebb művei szerepelnek még a műsoron, amely szintén garanciája annak, hogy a szezon egyik legszebb hangversenye lesz Stern Rózsika estéje. A művésznőt dr. Szelle Károly kíséri zongorán, aki elegáns és finom kíséretével még jobban ki fogja emelni Stern Rózsika hegedűjátékának szépségeit.

Az aradi színház heti műsora. Vasárnap d. u. fél 3 órakor: A három grácia operette; fél 6 órakor: Az arnyék, szimfonia. (Bemutató előadás.) Fél 9 órakor: Árvácska, operette. Hétfőn: Árvácska, operette. Szerdán: Szerlem királya, operette. (Bemutató.) Csütörtökön: Szerlem királya

5749

operette. Pénteken: Bajadér, operette. Békefy Lajos első fellépése. Szombaton: Velencei kalmár, dráma.

Az Arany János társaság felolvasása. A timisoarai (temesvári) Arany János társaság vasárnap délután fél 11 órakor jubiláris felolvasó ülést tart.

Betiltották Orsován a magyar színtársulat előadásait. Tibor Dezső, mint annak idején megirtuk, október 1-én megakartta kezdeni Orsován az idei színi évadot. A hatóságok azonban minden különösebb indoklás nélkül az előadásokat betiltották. Tibor a sérelmes rendelet ellen a miniszteriumnál keres orvoslást.

Az aradi színházi iroda hírei. A szerelem királya. Az operettbemutatók sűrű egymásutánban következnek Aradon. Szerdán A szerelem királya kerül sorra, melynek szövegírói I. Glück és W. Steinberger, zeneszerzője pedig Paul Lincke. Érdekes meseszövési darab, tetszetős műzikaival, a közönség érdeklődését mindvégig lebilincseli. Az énekes személyzet legjobbjai: Lengyel Irén, Zilahy Irén, Szücs Laci és Misoga László lépnek fel benne. A rendezést maga Fekete Mihály színiigazgató végzi. — Vasárnapi előadások. Az aradi színház múlt héten megkezdett programjához híven, vasárnap három előadást tart. Két olcsó helyáras, délutáni előadást, este pedig a szezon első slágere, az Árvácska megy negyedszer. Fél 3 óras kezdettel Lehár-operett: az értékes muzsikája A három grácia kerül színpadra Lengyel Irénnel, Zilahy Irénnel, Szücs Lacival és Misogával. Fél hatkor Nicodeminek, a Tökmag szerzőjének irodalmi értéket képviselő színműve, az Arnyék bemutatója lesz Fekete Irénnel a fő női szerepben. Az előadások a kitűzött időben pontosan kezdődnek. — Az új tenorista bemutatkozása. Békefy Lajos, az ujonnan szerződött tenorista, aki tavaly Oradea-Maren (Nagyváradon) működött jelentős siker mellett, pénteken mutatkozik be az aradi közönség előtt a Bajadér Radjami herceg szerepében.

Stern Rózsika, a fiatal hegedűvirtuóz hangversenye október 14-én este 8 és fél órakor a Kulturpalotában. A gyönyörűen megválasztott műsorból megemlítjük Tschaikowszky hatalmas D-dur hegedűversenyt, melyet Aradon már hosszú évek óta nem hallottunk, továbbá Händel, Beethoven, Hubay, Vieuxtemps és Wieniawsky gyönyörű műveit. A kíséretet dr. Szelle Károly közismert kiváló zongoravirtuóz vállalta el. Jegyek előre válthatók Sándor (volt Kelet) hírlapirodában.

Az összes őszi és téli árak óriási választékban raktárra érkeztek!! — feltűnő olcsó árak!!

Vándor divatáruház

Arad, Strada Metianu (Forray-ucca) Kérem kirakataim mezeik...

Elsimul a miniszterválság Magyarországon.

A kormánypart békiti Nagyatádit és a kisgazdaképviseleket. — Bethlen miniszterelnök ünneplése ötvenedik születésnapja alkalmából.

(Budapest, október 11.) A magyar politikai életet még mindig a parlament tegnapi előtti izgalmas ülése és nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter lemondása tartja izgalomban. A válságot tegnapra előadta Bethlen István ötvenedik születésnapja, amit nagy fényvel ünnepelt meg az egységespárt és azt Nagyatádi hívei sem akarták elrontani. Nagyatádi miniszter lemondása általában még nem befejezett tény és Bethlen István miniszterelnök ügyes sakkhuzással még ki tudja békiteni az elkeseredett minisztert és a köréje csoportosuló kisgazdaképviseleket: Bethlen miniszterelnök ugyan is mindent elkövet, hogy a válságot elsimítsa, mert ha a földművelésügyi miniszter kilép az egységespártból, úgy vele együtt mintegy harminc híve is kiválna, ami viszont a párt bomlását vonná maga után és könnyen maga után vonná a Bethlen-kormány bukását.

Tegnap este az egységespárt Mayer János elnöke alatt ülést tartott, amelyen nagyatádi Szabó István lemondásával foglalkozott. A pártértekezlet szónokai a legnagyobb ragaszkodásukról biztosították Bethlent és kérték arra, hogy az eredményes külpolitikai működés után most lásson hozzá a belpolitikai kérdések rendezéséhez is. Bethlen válaszként az elhangzott beszédekre és kifejtette, hogy mindenki előtt ismeretesek azok a törekvések, amelyek az egységespárt megbontására irányulnak. Ha a párt egysége megbomlik, ez nemcsak a párt, hanem az egész ország sorsára döntő lesz. A kormányzásért semmi körülmények között sem hajlandó tovább vállalni a felelősséget, ha a párt a parlamentben kisebbségben marad, mert a koalíciós alapon való kormányzást az ország sorsára nemcsak alkalmatlannak, hanem veszélyesnek is tartja.

A pártértekezlet utáni vacsorán, amelyen Bethlen arcképét leleplezték, beszélt nagyatádi Szabó István miniszter is. Beszédében hangsúlyozta, hogy nem kívánja a mai ünnepséget elrontani politikai beszéddel. Huzamos ideig dolgozott együtt Bethlennel és megtanulta őt becsülni és tisztelni. Akármilyen körülmények közé kerül, akármilyen helyzet áll elő, nem szűnik meg őt tisztelni és becsülni. Reméli, hogy dolgozni tud majd vele a jövőben is.

A miniszter beszédét vegyes érzelmeikkel fogadta az egységespárt, mert nagyatádi Szabó szavaiból nem világlik ki teljes világosság, hogy benn akar-e maradni tovább is a kormányban, vagy lemond. A nagyatádi-ügyre vonatkozólag érdekesen nyilatkozott Besseney Zeno egységespárti képviselő, Bethlen István exponált híve. Újságíróknak adott interjújában odanyilatkozott, hogy semmi szín alatt sem szabad a köztudatba belevinni annak a látogatásnak a feltüntetését, mintha nagyatádi Szabó István a földreform miatt válna meg tárcájától. Ez ugyanis annyit jelentene, hogy az egységespárt bukatta meg a

földreformot, holott a párt egy percig sem gáncsolta a földreform-sovellát. Nagyobb a valószínűsége annak, hogy az Eskütt-ügy kedvet lenitette el a minisztert. A kisgazdapárti képviselők felháborodva értesültek Besseney Zeno nyilatkozatáról és hogy azonnal nem történt szakítás, az csak a Bethlen-ünnepnek köszönhető. A miniszterválság elintézése érdekében különben ma délelőtt minisztertanács volt, amelyen nagyatádi Szabó István is résztvett. A minisztertanácsban szóba kerültek a kisgazdák kívánságai, amelyeket a kormány most beható mérlegelés tárgyává tesz. A kisgazdák és a kormány közötti tárgyalásokat Nagyatádi vezeti. Az előjelek után itélve a kormány a kívánságok nagyrésztéhez hozzájárul. Komoly politikai forrásból eredő hír szerint a megegyezés biztosra vehető és a válság is teljesen elsimul.

SPORT

O Bajnoki football-mérkőzés 12-én az AAC aradi sporttelepen d. u. fél 4 órakor. Simeria CFR—AAC. Megelőzőleg 2 órakor Olympia II.—AAC II.

O Bajnoki boxmérkőzés. F. hó 12-én este 8 órakor, vasárnap a Munkás otthon nagytermében találkoznak Erdély legjobb boxolói, hogy eldönték Erdély bajnokságát. Ezen, Aradon még nem látott verseny iránt városszerint nagy az érdeklődés. Pénztár nyitás este fél 8 órakor.

— Ebkiállítás és rendőrkutya verseny Aradon. Az Aradon május havában megalakult „Erdélyi Rendőr-és Védőkutyászok Egyesülete” e hó 26-án a Neptun-fürdő helyiségeiben ebkiállítást és rendőrkutyaversenyt rendez. E kiállításra minden fajtaju ebek nevezhetők. Különösen érdekesnek ígérkezik az Aradon még nem látott rendőrkutyaverseny, melyet először ötensége Károly trónörökös előtt mutattak be a cluj kiállításon. A zsüri tagjai: Sikari Kovács Sándor (Aradul-nou), Duschek Gyula Csegöd, Gavalik Sándor Sebis. Nevezési ívek díjtalanul kaphatók Pichler Sándor papirkereskedésében. Nevezési zárlat 1924. október hó 22-én. Bővebb felvilágosítással szolgál Mairovitz László Arad, Str. Mocioni 6. sz.

O Országuti kerékpárverseny Arad város 100 klm. bajnokságáért ma d. e. 11 órakor az oradea-mare-i országúton, beérkezés körülbelül 3 órakor. Cél a 190 klm. körül. — Ugyanekkor van a 30 klm. háziverseny.

— A timisoarai prefektus a csalo könyvügynökök ellen. A Közlöny október 9-iki számában fenti cím alatt megjelent hírünnel kapcsolatban az „Ozma birodalom szabadságharc” című könyv szerzője kijelentette előttünk, hogy volt ugyan két ügynök, de ezek nem szöktek meg, hanem elutazásuk miatt csak utólag számoltak el. A könyv — a szerző kijelentése szerint — különben már a nyomdában van és rövidesen meg fog jelenni.

„LUVRUL” NAGYÁRUHÁZ

Arad, Str. Mețianu (Forray-u.) I.

Értesítjük a t. vásárló közönséget, hogy ujonnan megnyílt áruházunkban alantí cikkekből nagy **őszi vásárt** rendezünk:

Textilárúk.

Gyapjuszövet osztály:
Eredeti angol férfi és női keilmék nagy választékban.

Öltöny keilmék tartós minőség, 140 cm. széles — — — Lei 190-től
Tiszta gyapju öltönykeilmék — — — Lei 460-től
Tiszta gyapju kabát velour minden színben Lei 440-től
Double raglánkeilmék Lei 425-től
Divatesikós és kockás női ruhakeilmék — Lei 105-től
Kostüm keilmék angol zsaner 140 cm. széles — — — Lei 140-től
Covercoat öltöny és felöltő keilmék — — Lei 325-től ezenkívül az összes hozzávalók.

Mosó osztály:

Szintartó mosó crep minden színben — Lei 38-tól
Mosó voalok legszebb mintákban — — Lei 33-tól
Pongyola flanel minden színben — — Lei 56-tól
Eponge flanel legdivatosabb mintákban reklám ár — — Lei 110-től
Selyemfényű mintás szatén kabátbélésre — Lei 89-től

Vászon osztály:

Kelengye vászon — — Lei 35-től
Lepedévászon tartós minőség duplaszéles — Lei 98-tól
Angol battist chiffon Lei 75-től
Szines ingzefferek — — Lei 48-tól
Börerős angin — — Lei 65-től
Angol mosott vászon Lei 52-től
Frottir törülköző — Lei 110-től

Kötött áru osztály:

Női harisnyák minden színben — — Lei 65-től
Férfi zoknik tartós minőség — — Lei 22-től
Gyermekharisnyák — Lei 20-tól
Kötött selyem nyakendő — — Lei 32-től
Eredeti schweizi himnuszok mtr. — — Lei 13-tól

Háztartási osztály:

Zománcdények: Lábosok, fazekak, tejes és vizeskannák, stb. stb. legjobb kivitelben kék, vörös, barna és fehér színben kgr.-ként 110 lej.

Az elképzelt összes háztartási cikkek, zománc, fa- és porcellánárúk.

Kefék, seprők, pipere és mosószappanok.

Evőeszközök, alumínium, acél és alpakka áruk.

Solingeni zsebkések, konyha- és szurókések, ollók, manikure felszerelések.

Szenzációs flanel és barhet ujdonságok a legolcsóbb árban kaphatók. Bámulatos olcsó árak. :: Figyelmes kiszolgálás. :: Tekintse meg üzletünket vételkényszer nélkül.

„LUVRUL” Nagyaruház
Strada Mețianu (Forray-ut.) I.
Rudoif Mosse 7010. 008

A Valerian — Kosztka-tragédia.

Kosztka védője válaszol a Valerian Zsigmondot védő Thomka huszárezredesnek.

Budapest, okt. 11.) Az a megdöbbentően lesújtó tragédia, amelynek áldozata Valerian Zsigmond huszárezredes, még mindig foglalkoztatja a magyar főváros társadalmát. Mint jelentettük, Thomka Zoltán huszárezredes levelet intézett a Pesti Hirlaphoz s ebben éles kritikát gyakorolva Kosztka István dr. fölött, védelmébe vette elhunyt bajtársa emlékét, s Valerian Zsigmondot, a háboruk hőst a lovagiasság mintaképeként állította oda. Thomka Zoltán levele nem maradt válasz nélkül: Kelemen Kornél dr. budapesti ügyvéd Kosztka István védője, ma a következő levelet adta közre ugyancsak a Pesti Hirlapban:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Becses lapjában Thomka Zoltán huszárezredes aláírással egy levélformába öntött nyilatkozat jelent meg, melynek írója súlyos sértésekkel és vádakkal illet egy embert, aki köztudomás szerint egy szerencsétlen eset folytán bűnügyi eljárás alati áll, szabadságától bírói határozattal meg van fosztva s ezenfelül lelkileg összetörve, felbomlott idegzetel még arra sem képes, hogy a szóbanforgó nyilatkozatot elolvassa s még kevésbé van abban a helyzetben, hogy a közlemény szerzőjét lovasias elégtételadásra kényszeríthesse. Addig is telt át, amíg dr. Kosztka István, aki maga is harcot teret járt tartalékos huszárkapitány s akinek fedhetetlensége és jelleme tekintetében tudomásom szerint eddig soha senki részéről kifogás el nem hangzott, abban a helyzetben lesz, hogy a nyilatkozatért elégtételt szerezhesse, én, mint nevezett védője, hivatasomból folyó kötelességemnek tartom annak a megállapítását, hogy a nyilatkozatban az ügyre nézve és védelemre vonatkozólag tett állítások egyes napilapokban megjelent mendemondákra vannak alapítva. Még vagyok róla győződve, hogy ha Thomka ezredes ur a tényállást a bűnügyi irataiból ismerné, a nyilatkozatban foglaltakat nem tette volna közé.

Teljesen megértem, hogy Thomka ezredes ur szerencsétlenül járt barátjának a védelmére kél, csak azt nem értem, miért védelmezi Kosztka Istvánnal szemben, aki az egész nyomozati eljárás alatt az elhalt Valerian alezredes sértő szóval nem illette, még kevésbé tette a lapok szerint neki impuált, mások által kifalált nyilatkozatokat. Hogy gyilkosság történt-e, vagy szerencsétlenség, a melynek nemcsak egyedül Valerian alezredes az áldozata, ezt a bíróság fogja megállapítani. A bíróság fogja megállapítani azt is, kinek milyen szerepe volt a szerencsétlenség előidézésében. Én mint védő, úgy érzem kötelességnek, hogy ha a szerencsétlenség egyik áldozatán segíteni nem tudunk, segítsünk a másikon aki egy önfelelt pillanatban mégis csak mások miatt tett mindent kockára. Tisztelettel: Dr. Kelemen Kornél, ügyvéd.

HIREK

Készül a költségvetés.

Rendezik a köztisztviselők fizetését.

(Bucuresti, október 11.) A minisztertanács költségvetést elkészítő bizottság Pangrafi elnöklétével ülést tartott. Az értekezleten résztvettek Bratianu Vintila pénzügyminiszter, Mosoiu Traian közügyminiszter, Duca külügyminiszter és Franasovici Richard is. Balanescu, a költségvetés eddigi előadója benyújtotta lemondását, amit a pénzügyminiszter elfogadott és megköszönte eddigi működését. A költségvetés új előadójának Lalescu Traiant nevezték ki. Bratianu pénzügyminiszter kérte ezután Anghelescu közoktatásügyi minisztert, indokolja meg azt a határozatot, amellyel az erdélyi tanárok helyzetén akar javítani. A pénzügyminiszter elítélően nyilatkozott arról, hogy a közoktatásügyi miniszterium a kormány és a központi költségvetési bizottság hozzájárulása nélkül intézkedik pénzügyi természetű kérdésekben. A bizottság ezután a tisztviselői fizetésük egységesítésének kérdésével foglalkozott. A közoktatásügyi miniszter, aki ezen az ülésen nem volt jelen, a költségvetési bizottság legközelebbi ülésén fog a pénzügyminiszter megjegyzésével foglalkozni. Tegnap az egyik fővárosi lap azt a hírt közölte, hogy a köztisztviselők 6000 lej újról ajánlásokban részesülnek, mert a kormány így akar nehéz anyagi helyzetükön segíteni. Ezzel kapcsolatban a pénzügyminiszter nyilatkozott és nyilatkozatában kategorikusan megcáfolja a tisztviselők új évi ajándékáról szóló híresztelést, de egyben hangsúlyozta, hogy a kormány más reális módon fogja a tisztviselők helyzetét megjavítani.

— **Ferdinánd király trónralépésének tizéves fordulója.** Bucurestiből jelentik: Ma van Ferdinánd király trónralépésének 10-ik évfordulója, a mely alkalomból az összes fővárosi templomokban hálaadó istentiszteletet mutattak be.

— **Elkészült a trónbeszéd.** Bucurestiből jelentik: A tegnapi minisztertanács véglegesen megállapította a trónbeszéd szövegét.

— **Pusztító vihar a La Manche-csatornában.** Párisból jelentik: A La Manche-csatorna fölött tegnap éjjel óriási vihar vonult végig. Több hajó súlyosan megsérült, három léghajó lezuhant és négy utas meghalt. A katonai manővernek 11 áldozata van.

— **Rejtett ágyak Németországban.** Párisból jelentik: A Havas-ügynökség jelentése szerint a nemzetközi felülvizsgáló bizottság két tisztje Drezdában egy kaszárnyavizsgálat alkalmával tegnap husz elrejtett ágyut fedezett fel. A tisztiek az ágyukat lefoglalták és jelentést tettek a bizottság elnökének.

— **Könyvek félárban Kerpelnél.**

— **A hölgyek csakis Rozsnyay-... Szóval... hozzáálljanak**

Aradi diákok a Nyugat fővárosaiban.

Külföldön elismerik a romániai érettségi bizonyítványokat. Aradi nagykereskedő utja Párisban, Londonban

(Saját tudósítónktól.) Néhány nappal ezelőtt tért vissza Londonból Aradra Winternitz Jenő aradi nagykereskedő, aki hosszabb nyugateurópai utjának megfigyeléseiből és tapasztalatairól a következő érdekességeket mondotta a Közlöny munkatársának:

Szeptember 15-én Londonba utaztam Svájcban keresztül. Utazásom célja az volt, hogy érettségizett fiamat valamelyik angol főiskolába beíratssam. Aradról messzakitás nélkül utaztunk Párisig. Néhány napot töltöttünk a francia fővárosban, amely most hatványozottabban élénkebb és szebb, mint a háború előtt. A négyéves világháborúnak semmi nyoma sem található. Háborus emléket csak Páris legnagyobb panorámáiába látunk, ahol hatalmas körkénen a szövetséges antant-hatalmak vezetői örökítették meg. Románia Ferdinánd király, Mária királyné, Bratianu Ionel miniszterelnök akkori kormányával és a román vezérkarral van képviselve. Egy háborúból megmaradt emlék azonban a németek iránti határtalan gyűlölet, a mely még abban is megnyilvánul, hogy Franciaországban egyáltalán nem lehet német nyelven értekezni. Ottlétem alatt különben sem aradiakkal, sem pedig temesváriakkal nem találkoztam.

Londonba való megérkezésünkön meglepett bennünket, a pályaudvar beosztása. Az utasoknak nem kell az indóházon keresztül

menniük és az állomási épület mögött járművet fogadni, mert az autótaxik a sínárok közé hajtanak és a leszálló utas a vonat lépcsőjéről azonnal autóra szállhat. Az utiköltség aránylag a legolcsóbb. Egy személyjegy Aradtól—Londonig gyorsvonat második osztályon, a hajójegyvel együtt nyolcezerhatszáz lejbe kerül. Londonban az élet aránylag négyszer olyan drága, mint Romániában. Az ipari cikkek átlag husz százalékkal drágábbak. Utamban mindenütt legnagyobb előzékenységet és figyelmeztetést tapasztaltam. A határvizsgák kellemes, előzékeny formában történtek Nyugaton.

Határozottan megcáfolhatom azt a rémhírt, amely az aradi katolikus gimnázium növendékeinek szülei között a legutóbb elterjedt, hogy a külföld nem akceptálja a román, illetőleg az aradi katolikus főgimnázium érettségi bizonyítványait. Az angol három éves kereskedelmi főiskolán, minden külön vizsga nélkül felvették a fiamat és az egyetemeken is elfogadják a román érettségi bizonyítványokat. Egy diáknak londoni szerény megélhetéséhez havonként tízezer lej szükséges. Londonból repülőgépen lehet Párisig utazni négyszáz frankért. A postát Bécsig repülőgépen viszik. A Bécsből írott leveleimet a feladást követő napon megkapta a fiam Londonban. Bécsből Aradig azonban egy hét alatt jött meg a levél.

— **Zavartalan a villanyvilágítás Aradon.** Mint ismeretes, tegnap este zavarok álltak be Aradon a villanyvilágításban. A zavar oka az volt, hogy a főútvonalon vezető kábel egyik szakaszában átütött az áram, amely erősen akadályozta a teljes áramszolgáltatást. A villanygyár igazgatósága nyomban hozzáfűtött a zavar megszüntetéséhez és ma délután megállapítást nyert, hogy a hiba a pénzügyigazgatósági palota és Petőfi-ucca között vezető kábelszakaszon van. Ezt a kábelrészlet kikapcsolták és ideiglenesen most egy másik kábelen át szolgáltatják az áramot. Ezzel a megoldással tökéletesen biztosították azt, hogy az áramszolgáltatás zökkenőmentes lesz és a villanyvilágításban több zavar nem fog előállni. A hibás kábelt a közeli napokban már rendbe is hozza a villanygyár.

Hol volt — hol nem volt,

volt egyszer egy molnárlány és egy királyfi... A többi megtudod gyermekek az **Uránia** mai gyermek matinéján. Kezdeté 11 órakor

— **Megegyezés a Gozsdu-alapítvány körül.** Budapestről táviratozzák: A Gozsdu Manó néhai román ügyvédrel elnevezett és általa létesített adomány kérdésében ma létrejött a megegyezés a magyar és a román megbízottak között. Gozsdu, aki román származású volt, de legtovább Budapesten élt, vagyonának tekintélyes részét alapítványi célra hagyta azzal, hogy abból évenként megfelelő összeget juttassanak a Budapesten tanuló román egyetemi ifjak segélyezésére. A megegyezést ma

a magyar és a román kormány megbízottai aláírták és a megegyezést a 15-én megjelenő hivatalos lapokban publikálják. A Gozsdu-alap budapesti ingatlanainak kezelője: Bogevici görög keleti plébános kijelentette, hogy az ingatlanok házbérjöveldelmei augusztushban meghaladták a 123 milliót. Az alapítvány egy része a Pesti Hazai Takarékpénztár részvényeiben fekszik és a jövedelmeket a plébános a Pesti Hazainál zárolt folyószámlára fizeti be.

— **Ne felejtse el! Alois Friedmann uriszabóéga Arad, str. M. Corvin (Hunvadi u.) 6 sz. alatt van.**

— **Jackie Coogan nem érkezett Budapestre.** Budapestről táviratozzák: A magyar főváros mozibáráró közönségének óriási érdeklődése előzte meg Jackie Cooganak, a világhírű amerikai gyermekszínésznek az érkezését. Az érkezést tegnap estére jelezték és a Ritz-szállóban három szobás lakosztályt foglaltak le a kis művész és kísérete számára. Jackie Coogan érkezésének hírére nemcsak a Keleti pályaudvar előtt, hanem a Ritz-szállodánál is óriási tömeg gyűlt össze, hogy az érkező ifjú mozistart ovációban részesítsék. Érdekes, hogy a tömegekben a gyermekek voltak a legnagyobb számban képviselve. Az „Az Újság“ munkatársa pedig Kisköröség elébe utazott a belgrádi gyorsvonatnak, amellyel a kis művésznek meg kellett volna érkeznie. A gyorsvonat ugyan rendes időben befutott, de nem hozta magával a várt vendéget. Ugy hírlik, hogy az athéni gyorsvonat Szalonikinél megrekedt és így már Belgrádba sem érkezett meg Jackie Coogan. Amikor Budapesten a várakozó tömegnek tudtára adták a hírt, az emberek a legnagyobb elkeseredéssel oszlottak szét.

— **Moravcsik tanár betegsége gyógyíthatlan volt.** Budapestről táviratozzák: A Közlöny is jelentette, hogy Moravcsik orvostanár tragikus halála, azt a fogorvost, aki nemrég a professzor két fogát kihuzta, rendkívüli módon elkeserítette. Öngyilkosságot is akart követni, mert azt hitte, hogy részben ő is oka az orvostanár halálának. Szabó orvostanár, a fogászati klinika igazgatója Moravcsik halálával kapcsolatban ma nyilatkozott a lapokban és kijelenti, hogy a tragikus véget ért orvostanár szeptikus csonthártyagyulladásban halt meg és a betegség gyógyíthatatlan volt. Ő ismeri az operáló fogorvost és nyugodt lélekkel meri állítani, hogy semmi hiba sem történt a műtétnél. Hasonló foggyulladás következtében az utóbbi időben már hárman haltak meg és ezek egyikét sem kezelte fogorvos. A tragikus halált halt professzort ma délután temették el nagy részvét mellett.

Az őszi szezon

összes divatujdonságai

nagy választékban megérkeztek

az
**AU PRINTEMPS
DE BUCUREST**
S. A.

női divatruházába, Arad,
a (Minorita templommal)
szemben.

Mely áruk szolid
áraiból egy igen
rövid ideig még

10%

árengedményt
adunk vevőinknek.

— Kettős betörés Aradon. Vakmerő betörést követtek el az éjszaka folyamán Arad legforgalmasabb utcáiban. A Dengl házban lévő két üzletbe hatoltak be a betörők és az egyikből pénzt, a másikból élelmiszereket vittek el. Dürr Kocsárd fűszerárú nagykereskedő cég alkalmazottjai a reggeli nyitáskor észre vették, hogy a redőny nyitva van. Bementek az üzletbe és látták, hogy az éjszaka betörők garázdálkodtak, akik nagymennyiségű számit és egyéb élelmiszert vittek el. Ugyanekkor a Dürr cég szomszédságában lévő Müller és Maurer üvegárúkereskedő cég alkalmazottjai is észrevették, hogy a pénztárt feltörték. Értesítették a cég főnökét, aki hozzávetőlegesen megállapította, hogy nagyobb összeget loptak el. A két betörésről jelentést tettek a rendőrségnek, ahol megindult a nyomozás. A helyszínt Raszti István csoportvezető detektív ment ki. A nyomozás során kiderült, hogy a betörők álkulcs segítségével nyitották ki a redőnyöket.

Ketten beszélnek...

- A. Valószínű hallottad már, hogy a Hédi esküvőjét kedről elhalasztották.
- B. Elhalasztották? hiszen Hédi sürgette a legjobban és miért elhalasztották el?
- A. Képzeld, — egy film miatt.
- B. Nem értem! Egy film miatt? Hát az hogyan lehet?
- A. Ugy, hogy kedden mutatják be az Intolerance filmremekét és ha kedden esküsznek, akkor a bemutatóra nem mehetnek. 20195

— Végleg befejezték Budapesten a tömeges lovasias ügyeket. Budapestről táviratozzák: A Közlöny Öbb ízben megemlékezett már arról az afférorozatról, amely Nagy Pál tábornok, a honvédség főparancsnokának egy titkos rendelkezése nyomán keletkezett. A honvédségi főparancsnok megtiltotta a tiszteknek, hogy afférré dr. Rácz Vilmos közbenjöttével intézhessenek el. A rendelkezés Rácz Vilmost egyszerűen diszqualifikálta. Ebből a diszqualifikáló parancsból mintegy 140 lovasias ügy keletkezett. A honvédségi főparancsnok tegnap kiadott rendelkezésével — mint megirtuk — előbbi parancsát visszavonta és megengedte, hogy a tisztek a jövőben ismét elfogadhassák ellenfeleik segédienek dr. Rácz Vilmost. Az erre vonatkozó nyilatkozatokat ma már alá is írták, az ezekkel kapcsolatos ügyeket tisztázták és az afférekkel keletkezett sajtópereket is visszavonták. Ezzel azután az összes lovasias ügyek békes uton intéződtek el.

Az aradi Uránia elővételi pénztára már ma vasárnap-tól ad jegyet az

Intolerance

filmremek

kedd, szerda, csütörtök vagy pénteki előadásaira.

— Tetteért tejjamisitók. Az aradi egészségügyi hatóságok ma délelőtt folytatták az uccai tejjamisitókat. — Négy tejjamisitó asszonyt sikerült előállítani, akikről kiderült, hogy mindnyájan 50—60 százaléknyi vízzel hamisítják a tejet. A tejjamisitó asszonyok a következők: Goncsan Helén Fenlac, Drecin Mária Micalaca, Bodrean Milka Mandruloc, Butar Györgyné Glogovác. A tejjamisitók ellen szigorú eljárás indult meg.

— Nem kell bezárni a színház kaput! Egy férj, aki elkergette a feleségét, mert levágta a haját. Kivonat egy nagykereskedő noteszából. Valódi és álhirlapirók. Kultúra aranyparitáson. Beiratkoztam az Örökifjak Asztaltársaságába. Egy hely, ahol még erkölcsről is szó lehet stb. az Erdélyi Élet legújabb számából.

— Tánciskola. Gencsyné új kezdő táncanfolyamot nyit október 15-én este 8 órakor Aradon a Fehér keresztben. Beiratkozás ugyanott.

— Orvosi hír. Dr. Goldschmidt Lipót gyermekorvos külföldi utjáról visszaérkezett. Ismét rendel Arad, Moise Nicoara (Petőfi) ucca 17.

— Értesítjük a t. közönséget, hogy folyó hó 13-án, 15-én, 17-én és 20-án este 10 órától reggel 6 óráig a vízszolgáltatás csömosás miatt szünetelni fog. Uzinele Comunale Arad.

— Hoszpodár M. ruhafestő és vegytisztító üzemét Arad, Str. V. Stroiescu 13. (Teleky-u.) gör. kath. templommal szembe helyezte át.

Meggyilkolták a hirtelen elhunyt istállótulajdonost.

Egyedy Artur rejtélyes halála. — A hatóságok az elhunyt földbirtokos vejét vádolják a gyilkossággal. — A leánya azt bizonygatja, hogy édesapja öngyilkosságot követett el

(Budapest, október 11.) Egyedy Artur dúsgazdag földbirtokos és ismert versenystállótulajdonost — mint jelentettük — tegnap egyedi kastélyában holtan találták. Családja Budapestre akarta szállítani, hogy a fővárosban temessék el. A csornai hatóságoknak azonban gyanusak voltak a halál körülményei és ezért szigorú vizsgálatot vezettek be. A csornai hatóságok megkeresésére a budapesti rendőrség is megindította a nyomozást és megengedték ugyan a holttestnek Budapestre szállítását, de itt a rendőrorvos behatárolt meg vizsgálta a halottat. A rendőrorvos Egyedy holttestén négy véres sebhelyet és a nyakán fojtogatás nyomait fedezte fel. Ennek következtében valószínűnek tartják, hogy Egyedyt meggyilkolták és a gyilkossággal a földbirtokos vejét dr. Frohreich Ernő ügyvédet és Beregi Erzsit, a földbirtokos szobalányát gyanusítják. Ma előállították az ügyvédet és kihallgatták. Az ügyvéd a rendőrségnek azt vallotta, hogy apósa haláláról csak másnap reggel értesült, amikor halálát már felfedezték. Frohreich ügyvéd felesége Egyedy Mariska, a meggyilkolt földbirtokos leánya újságírók előtt kijelentette, nem hiszi, hogy apja büntény áldozata lenne. Apja már régóta betegeskedett és többször mondotta:

— Meglátjátok egyszer holtan találtok meg, mert öngyilkos leszek!

Halála előtti napon értesítést kapott az apja, hogy 2 milliárd pénzbírságra ítélték, mert hatalmas birtokosként az adóvallomások során csak 470 millióban vallotta be. Szerinte ez még jobban elkésérítette atyját, aki öngyilkos lett.

Későbbi jelentések szerint a budapesti rendőrség ma megkezdte Frohreich ügyvéd részletes kihallgatását, aki mindenképp tiltakozott a gyanúsítás ellen. Hangsúlyozta, hogy semmi oka sem lett volna arra, hogy apósát meggyilkolja. Egyeden azért járt apósánál hogy gazdasági ügyeket beszéljen meg vele és főleg a tejjamisitó kérdéséről. Hétfőn délelőtt

vele utóljára és azzal váltak el egymástól, hogy másnap folytatják a megbeszéléseket. Reggelig, amikor Egyedy Arturt fürdőszobájának csapjára törülközővel felakasztva találták, nem látta viszont. Ő a legnagyobb megdöbbenéssel értesült a halálesetről. Beregi Erzsébet szobalányt is kihallgatták, aki azt vallja, hogy amikor gazdája utasítására fürdőszobájába ment, az ágyat üresen találta, a párnákon és a lepedőkön pedig vérvonásokat látott. Rémületében felverte a személyzetet és a mikor Egyedy kutatására indultak, megtalálták a fürdőszobában a csapra felakasztva. Egvebet a halálesetről nem tud. Egyedy leánya azonban, aki a haláleset idején a kastélyban volt, utasította a családtagokat, hogy a vérvonokról és az öngyilkosság körülményeiről senkinek se szóljanak. A gyilkosságról először a faluban kezdtek beszélni és a csornai csendőrség így értesült a gyanus halálesetről. A csendőrség azonban a nyomozás érdekében semmit sem közöl. Frohreich ügyvédje Sándor László, Budapest volt főkapitánya a család nevében kérte a rendőrséget, hogy a boncolást sürgősen rendeljék el, hogy azután Frohreich a boncolás alapján tisztáztassék. A család kérte azt is, hogy a nyomozást budapesti detektívek folytassák le, miután a helyi hatóságokat befolyásolhatja a falusi szóbeszéd, valamint Egyedy népszerűtlensége, aki közismert volt zsugoriságáról.

Frohreichné különben képtelenségnek tartja, hogy férje az apja halálában bűnös volna. Az öngyilkosság körülményeit pedig csak azért titkolták el, hogy Egyedy Arturnét megkíméljék. A rendőrség ma megkezdte a családtagok kihallgatását is. Egyedyről azt beszélék, hogy idegbajos volt és többször dühöngés is erőt vett rajta.

Jön! Jön!

A két árva.

Az aradi APOLLOBAN.

Emiatt a nyáron már Mentoneban, a szállodában felmondtak neki. Frohreich-Egyedy Margit a lapok munkatársainak kijelentette, hogy férje művészember, aki sohasem foglalkozott azzal a gondlattal, hogy örökölhet. Tudta hogy Egyedy után semmi örökség nem marad számára. Egyedy már életében végrendeletet készített, hogy a birtokai hasznélvezete gyermekeié, a birtokok pedig unokáé lesznek. Anyagi okok tehát Frohreichet nem vezethették. Egyedy özvegye és Mária nevé leánya a vádat rosszakaratnak tudják be. Egyedy Arturt a faluban nem szerették és már apjának, idősebb Egyedy Arturnak halálakor is terjesztettek rémmeséket gyilkosságról, pedig az öreg Egyedy szívvelhűdéssel halt meg. A boncolást holnap hajtja végre Kenyeres orvostanár, törvényszéki orvosszakértő.

Műhely

és

irodahelyiség

a város központjában azonnal

k i a d ó.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5764

M O Z I

xx Az Apollóban ma vasárnap és holnap hétfőn Glyn Elinor regényéből, a „Szfinks”-ből készült gyönyörű filmregény van műsoron. A mély hatású, kedves regény minden részletében megelevenedik a filmen, amelynek szerepeit oly nagyszerű erők alakítják, mint Mattyasovszky Ilona, Lukács Pál, Koós Gizella és Horváth Paula. A filmregény mindenütt nagy sikert ért el és a mozgószínházak valósággal versenyeznek érte.

Jön!

Jön!

A két árva.

Az aradi APOLLOBAN.

xx Még két napig — ma — vasárnap és holnap hétfőn kerül vetítésre az aradi Uránia mozgószínházban a Kentucky Derby attrakciós kalandorfilm. Külön szenzációja az izgalmasnál-izgalmasabb jelenetekben bővelkedő filmnek a Kentucky Derby-lóversenyéről készült eredeti felvétel és a csodaszépségű tengeri részletek. Előadások kezdete ma, vasárnap 3, fél 5, 6, fél 8 és 9, hétköznap fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor. Ma vasárnap d. e. 11 órakor gyermekmatiné. Az Elrabolt királyfi mesejáték bemutatója.

xx Jön! Világláger. „A két árva.” D'Ennery és Corman világhírű drámája az Apollóban. A főszerepeket, a két árva Gish Lilian és Gish Dorethy játsszák.

Könyvujdonságok, írószerek

Sándor (volt Kelet) Hirlapirodában. Új helyiség: Arad, Bulev. Regina Maria 10. Hajós gyógytár mellett

Katonai puccs készült Jugoszláviában.

Pasicsék erőszakos módon el akarták távolítani a Davidovics-kormányt. — A szerb hadügyminiszter lemondása. Radics horvát parasztpárt vezetője Belgrádba megy.

(Belgrád, október 11.) Jugoszlávia fővárosának óriási szenzációja az a most leleplezett katonai összeesküvés, amelyet Pasics volt miniszterelnök és pártjának vezetőemberei készítettek elő. Pasicséknek rendkívül fáj a hatalom elvesztése, annál is inkább, mert Davidovics Ljuba, az új miniszterelnök sok tekintetben gyökeresen megváltoztatta Pasicsék intézkedéseit. Pasicsék abban állapodtak meg, hogy még október folyamán — spanyol mintára — katonai forradalmat rendeznek, amely eltávolítja a mostani kormányt és felelősségre vonja mindazokat a politikusokat, akik szerb szempontból a mérséklet hívei és így tehát „ha záruulók.” Zágrábban már napok óta süttogtak róla, a tisztek elhangzott kijelentései nyomán, hogy valami készülöben van. A tisztek körében ugyanis egyre hangosabb lett a mai politikai helyzettel és rendszerrel való elégedetlenség. A leleplezés alapjárat a vizsgálat azonnal megindult és kiderült, hogy a tisztek nagy része valóban be volt avatva a centralista politikások által tervezett puccsba. A legkisebb részletig minden el volt már készítve, sőt a végrehajtás napját is kitűzték már. A puccsot szombaton, — október 11-én. — a parlament megnyitásának napján kellett volna nyélbeütni.

Belgrádban a leleplezés óriási szenzációt és nagy izgalmat keltett. A puccs vezetői főképpen belgrádi és újvidéki szerb tisztek lettek volna Pasics volt miniszterelnök, Pribicevics és Markovics volt miniszterek vezetésével. A politikai és a katonai személyek között Markovics volt a közvetítő. A szombati nap annál fontosabb volt a puccs tervezői számára, mert ezen a napon kellett a parlament elé kerülni a Markovics, Jankovics és Kojics volt miniszterek ellen beadott feljelentésnek. Tehát azok a volt miniszterek voltak az akció lelkei, akiknek a parlament és a hírség előtt kell felelniök büneikért.

Politikai körökben különben nagy feltűnést keltett Hadzsics tábornok, hadügyminiszter lemondása is. A hadügyminiszter királyi kihallgatáson jelent meg és az uralkodónak bejelentette lemondási szándékát. A hadügyminiszter kijelentette, hogy nem hajlandó felelősséget vállalni annak a kormánynak a tevékenységéért, amely a Radics-féle horvát köztársasági parasztpártira támaszkodik. miután neki állítólag bizonyítékai vannak arra, hogy a Radics-pártnak nemcsak antimilitarista hanem államellenes céljai is vannak. Délután még a miniszterelnökkel és Petrovics belügyminiszterrel is

tanácskozott Hadzsics tábornok, azonban a tanácskozások végeredményeképpen megmaradt lemondási szándéka mellett és lemondását el is fogadták. Valószínű, hogy a hadügyminiszter távozása is a katonai puccstervekkel van összefüggésben, amelyekről ő is tudott és nem igyekezett azoknak gátat

Akiket a békeszerződés sötétségre ítelt.

Szomszédos községek harca a villanyvilágításért. Amikor a vezeték Romániában van, az áramfejlesztő gép pedig Magyarországon.

(Saját tudósítónktól.) Az impérium átvétel és határeltolódások következtében különös helyzet állott elő több kisebb községben a villanyvilágítás terén. Így Battonya 1920-ig Aradról kapta a villanyáramot, azonban közéjük éke lődött a határ és így Battonyának, ha villanyt akar, más irányból kell azt beszereznie. Még különösebb lett a helyzet az aradme gyei Nadlacon (Nagylakon), mely az impérium átvétel előtt Makóról kapta a villanyáramot. A makói villanygyár, amely egy belga részvénytársaság érdekeltsége, a községbe vezette a villanyt és szerződést kötött vele oly értelemben, hogy 25 év alatt a község átveszi a vezetékeket és egyéb felszereléseket és kártalanítja a vállalatot. A szerződést megkötötték és egészen 1920-ig a község zavartalanul kapta a villanyáramot a makói gyártelepről. Közben jött az impériumváltozás, az összeköttetés megszakadt és Nagylak villanyvilágítás nélkül maradt. Vezetéke, mindene volt a községnek, csak éppen áramfejlesztő gépe nem volt. Egy ízben néhány évvel ezelőtt megindult a tárgyalás az egyik áramfejlesztő gép átengedéseért a makói gyárral, azonban közbenjött akadályok miatt a tárgyalások megszakadtak. A községben most erős mozgalmat indítottak, hogy valami módon újra villanyhoz jussanak. Ebben a mozgalomban nagy szerepet visz az újonnan áthelyezett jegyző, Antal János, az aradi közlekedési hi-

vetni.

Közben természetesen még mindig folynak a kormánytárgyalások Radicsékkal, akiknek a kormányba való belépése még most sincs véglegesen eldöntve. Minden esetre nagyjelentőségű az a zágrábi híradás, hogy maga a horvát parasztpárt vezetője Radics István is feladta eddigi passzivitását, s hétfőn Belgrádba utazik, s megjelenik a királyi kéziratok október 11-re összehívott skypstina ülésén.

vatal volt igazgatója. Az új terv szerint a kérdést keféleképpen lehetne megoldani, még pedig úgy, hogy a község vesz egy áramfejlesztő gépet és azt használja, vagy pedig helyreállítják az összeköttetést Makó és Nagylak között. Az első is, a második is akadályokba ütközik. Mert hiába vesz a község áramfejlesztő gépet, ha a felszerelések a makói belga részvénytársaság tulajdonát képezik és nincsen joguk használni azokat. Ami az összeköttetés helyreállítását illeti, az szinte leküzdhetetlen nehézségekbe ütközik, mert a határőrség sem engedélyezi a szerelőknek a szabad mozgást esetleges világítási zavarok esetén. A huzalok pedig csak egy kilométer területen vezetnek román földön, a többi 19 kilométer magyar földön van. Volna esetleg a község vezetősége szerint egy harmadik megoldás, ha a belga társaság berendezne külön áramfejlesztő gépet a községben és a villanyvilágítási területhez Seintint (Sajtényt) is hozzá lehetne csatolni. A vezetőség szerint ez esetben a község lakosai is és a társaság is megtalálná számítását. A község vezetősége mindent elkövet arra nézve, hogy az évek óta nélkülözött villanyvilágítást valamilyen módon visszaadja a községnek, ami által fejlődését hatékonyan mozdítják elő. A terv kivitele érdekében a minisztériummal is folynak a tárgyalások és ezután a makói belga részvénytársasággal kezdik meg a tárgyalásokat.

KÖZGAZDASÁG

Százmilliárdos jégkár Magyarországon

A magyar biztosítótársaságok most fizették ki a károkat.

Budapestről jelentik: Most került likvidálásra az a rettenetes sok kár, amelyet az idei nyáron okozott a katasztrófális időjárás. Évtizedek óta nem pusztított oly súlyosan a jégverés, mint ezen a nyáron, amikor már májusban és júniusban igen sok helyről 80—100 százalékos jégkárt jelentettek. Leginkább a Dunántul, különösen Somogy- és Tolna vármegye szenvedett a jégveréstől, de sok milliárdos károkat jelentettek az

északi börtormővidékekről, Zemplénből, Abaujtonnából, Nógrádból is. Az idén közel százmilliárd korona jégkárt jelentettek be a biztosítótársaságoknál, amelyek most térítették meg a biztosítottak kárát. A hatalmas kárösszeg előteremtése igen nagy feladat volt a biztosító intézetek számára, amelyek már hetek óta gyűjtötték

a készpénzt, csak hogy kötelességeiknek meg tudjanak felelni.

Párisban 10.20, Zürichben 2.77.50 a lej.

HELYI VALUTAÁRAK. (Október 11.) Svájci frank 36. dollár 182 dinár 260, szokol 550, lira 800, angol font 840. *Kifizetések:* Budapest 410, Bécs 378, Prága 555, Zürich 3580, Milano 810, London 836, Páris 975, Newyork 184, Belgrád 265, francia frank 10.

ZÜRICHI NYITÁS. (Október 11.) Amsterdam 204, Newyork 520.50, London 2340, Páris 27.10, Milano 22.70, Prága 15.52.50, Budapest 0.0068, Belgrád 7.50, *Bucuresti* 2.82.50, Varsó 1.0025, Bécs 73.12.50.

ZÜRICHI ZÁRLOT. (Október 11.) Amsterdam 204.50, Newyork 521.50, London 2338, Páris 26.97, Milano 22.70, Prága 15.47.50, Budapest 0.0063, Belgrád 7.40, *Bucuresti* 2.77.50.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLOT. (Október 11.) *Kifizetések:* Páris 9.60, London 823, Newyork 183, Milano 8, Zürich 35.40, Bécs 0.0026, Prága 5.48. *Valuták:* Napoleon 725, aranymárka 43.50, léva 1.30, török lira 1.08, angol font 830, francia frank 10.10, svájci frank 36.50, lira 8.25, drachma 3.60, dinár 2.65, dollár 186, lengyel márka 0.0034, osztrák korona 0.0028, magyar korona 0.0025, szokol 5.60.

A nemesfémek ára Magyarországon. Budapestről jelentik: Ezüst egykoronás 6060—6270, kétkoronás 12.120—12.540, forintos 16.180—16.800, ötkoronás 31—32.000, szinezüst 1480—1520, szinarany 51—52.000, arany húszkoronás 333.000—336.000 korona.

Eladott aradi ingatlanok. Iritz Béla és tulajdonos társai eladták a Sarkad Str. Mocsár 1a. sz. házat 147000 leiert Huber Ferenc és nejeének. — Scharstein Jakabné eladta a Str. Határ fekvő ingatlant 150.000 leiert Gottlieb Jenő és Tammer Sándornak. — Opletán Lajos és neje eladták a Str. Uresitui 146 négyszögöl házhelyet 20.000 leiert Dürbeck Mátyás és nejeének. — Sándor Zsigmondné és özv. Hanny Ferencné eladták a str. I. P. Desseanu 17. sz. házat 100.000 leiert Fehér Lajos és nejeének. — Özv. Bogya Ferencné és tulajdonostársai eladták a str. Savu Raicu 12. sz. házat 20.000 leiert Czaban János és nejeének. — Steiner Jenő eladta a str. Tudor Vladimirescu fekvő ingatlant 180.000 leiert Eberlein Ferencnek.

Jön!

Jön!

A két árva.

Az aradi APOLLOBAN.

KOPROL *használati utasítás*

A kloroformos kastély titka.

Aki végigszélihámoskodta egész Franciaországot. — Az ál-márki bűnlelstroma

(Páris, okt. 11.) Egész Franciaország élénk érdeklődéssel kíséri a bűnpört, amelynek tárgyalása napról napra meglepőbb mozzanatokkal vet felszínre. A bűnpör hőse egy 32 éves fiatal ember, akit eredetileg Passal Clement-nek hívnak, aki azonban a Henry de Vaudrey, M. Gouraud, M. Simonin, M. Louny neveket is használta. A vakmerő és leleményes szélhámos Franciaország hol egyik, hol másik részén tünt fel és egy-egy helyen csak addig tartózkodott, míg ravaszul kieszt családsait, szélhámosságait végrehajtotta. Marseilleban gyógyszerekkel és illatszerekkel, Nantes-ban autómobilokkal követett el nagyszámú csalásokat, melyekben hű segitő társa és szövetségese volt egy Marie-Louise Noiret nevű félváltó nő, aki azonban Giselle de Gisors, Blanche Calmet, Me Gouraud nevek alatt is szerepelt, sőt, ha szükség volt rá — felvette kedvesének akkor éppen használatban levő nevét és a feleségként jelent meg. Passalnak ugyan felesége is van, aki azonban nem mindig volt vele. Egy ideig újabban a Kalandor nem hallatott magáról, míg egyszer csak ismét előkerült, de akkor már az előkelő de Cham paubert márki volt. A „márki” kibérelte a Dinard mellett fekvő Priémé-kastélyt. Ide költözött feleségével együtt. A Kalandor azonban feleségét nem találta méltónak, elég előkelőnek a márkiné szerepére, miért is kedvese lett a márkiné és a feleség — a szobaleány helyét töltötte be. A kastélyban dolgozta azután ki tervét a márki, a rendőrség azonban, mely már hosszabb ideje figyelte — elfogta. És amikor a kastélyba behatolt, meglepő dolgokat talált. Az egyik szobában egy párologtató készülékre bukkant, amelyből egész csőhálózat huzódott a többi szobákba. Talált azután a rendőrség 70 kilogramm kloroformot és egy jegyzéket, amelyben a környék gazdag embereinek és a legelőkelőbb nyolc párisi ékszerésznek neve volt feljegyezve. A rendőrség ráakadt továbbá egy

A valódi Schicht „Szarvas” védjegyű szappan kiméli értékes fehérneműjét.

Lloyd 2278.

2651—II.

kényelmesen berendezett dolgozó szobára és ennek egyik ajtaja fellett a rejtett nyílásra, amelyen át a kloroform-gőz a szobába juthatott. A márkinak ugyanis az volt a terve, hogy a valamely ürügy

alatt a kastélyba csábított áldozatokat a kloroformmal elkábítja és kirabolja. A rendőrség most azon fáradozik, hogy megtudja, vajon már nem pusztított-e el a márki ur ilykép valakit.

— Mit beszél itt, hiszen még a nagyapja galíciai volt!

Lendvai István Fábian felé: Hepp, hepp.

Fábian Béla Zsir-kay felé: Hazudik, gazember!

Az elnök csak nagynehézen tudta helyreállítani a rendet, aminek megtörténte után Fábian hevesen támadja Wolffnak a fajvédők vezérének a Károlyi-uralom alatt viselt dolgait. Wolff tagadja azt, mintha a Károlyi-kormány alatt a nagyüzemek szocializálásáról javaslatot nyújtott volna Károlyi Mihály elé, mire Fábian ajánlja, hogy Wolff a saját pártjából három legexponáltabb hívet jelölje ki, akiknek bizonyítani fogja állításainak valóságát. Az ülés izzó hangulatban folytatódik, miközben Lendvai folyton kiabálja: —

— Hepp, hepp. Fábian erre magából kikelve ordítja: Fogja be a száját csirkefogó.

Fábian állandóan támadja a fajvédőket, majd beszéde után Eckhardt válaszol arra a vádra, hogy ő kioktatta a szolnoki per vádlottait a védekezésre. A csongrádi merényletről csak Szegeden értesült és már ott követelte a bűnösök legszigorubb megbüntetését. Az ülés nagy izgalmak között folyt tovább és az elnök kénytelen volt több képviselőt rendeltatani.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

LEGUJABB

Macdonald fia is fellép képviselőnek.

(London, október 11.) A Reuter Távirati iroda jeleenti, hogy Macdonald miniszterelnök fia a mostani választásokon szintén jelölteti magát munkáspárti programmal. Mivel október végéig távol van az

ifju Macdonald, azért a választási kampányt helyette Izabella nevű nővére vezeti. Lloyd George választókerületében körülbelül husz női munkáspárti ellenjelölttel áll szemben.

Kibocsátják a német kölcsönt.

(London, október 11.) A német kölcsönre vonatkozó tárgyalások ma sikeresen befejeződtek. Luther német birodalmi pénzügyminiszter ma aláírta a megegyezést, amely negyven millió angol fontos kölcsönről szól. A Dawes-tervezet 800 millió aranyárka kölcsönt biztosít Németország számára és a negyven millió font meg is felel ennek az összegnek. Az amerikai 110 millió dolláros részt a Morgan bankház vette át. Európában elsősorban Anglia, azután Franciaország, Belgium, Olaszország, Hollandia, Svájc, Svédország, sőt Németország maga is jegyzi a kölcsönt. A 25 éves lejáratú kölcsön visszafizetése kisorsolással vagy visszavásárlással történik. Amerikában a visszafizetést öt százalékos felárral, Európában pedig „alpari” fogják eszközölni. A kölcsön kibocsátási árfolyama 92, kamatlába pedig 7 százalék. A jövő héten mindent megkezdik a kölcsön kibocsátását. A kölcsöntörlesztési és a kamatszolgáltatási összegekkel minden jóvátételi fizetést megfelelnek, hogy ezzel is könnyebbé tegyék Németország

helyzetét. — Newyorki jelentések szerint, ott általában hiszik, hogy a most kibocsátásra kerülő német kölcsönt tizszeresen túlfelgyezik. Az időpont kedvező, mert igen nagy a pénzbőség.

Új viharok a magyar nemzetgyűlésben.

A fajvédők kommunista-munkássága. Eckhardt Tibor tagadja a csongrádi merényletben való részességét.

(Budapest, október 11.) A nemzetgyűlés tegnap késő délutáni ülésén ismét egymást érték a zajos jelenetek. Az előző ülés hangulata átragadt erre az ülésre is és ismét folyt a csata a demokraták és a fajvédők között. Fábian Béla volt az első szónok, aki a hárszabály-reviziónról beszélt. Beszédébe Zsir-kay János (fajvédő) belekiáltott:

SFINX

Glin Elinor ismert regénye filmen
Mattyasovszky Ilonával
a főszerepben. :: Ma vasárnap az

aradi APOLLO-ban.

Tizenkét millió néger indít szabadságharcot Amerikában.

Nem támogatják többé a kétszínű republikánus pártot. — Ultimátumot intéztek a munkásszövetséghez. — A déli államokban övük a számszerű többség.

(Newyorki levél.) Az amerikai közélet szakértői szerint csak október harmadik hetében lehet jóslásba bocsátkozni az elnökválasztás eredményére vonatkozóan. Ma a helyzet igen zavaros, amit annak tulajdoníthatunk, hogy nincsen olyan gondolat, vagy eszme, amelyik egységesen tudná megmozdítani az Egyesült Államok lakosságát. Az elmúlt elnökválasztásokon 1916-ban a béke egyöntetű akarása emelte az elnöki székbe Wilsont, 1920-ban pedig a nemzetek együttműködésének szükségessége és a Wilson uralmát követő általános reakció kötötte le a figyelmet. Jelenleg a vámtarifa, a Ku-Klux-Klan, a nemzetközi leszerelés és a farmokon dolgozó munkások helyzetének kérdése áll előtérben, úgy, hogy a választó tömegek igen megosztanak s a jelöltek programja közt nincsenek éles határvonalak.

A választási küzdelem egyik érdekes jelensége az, hogy a szerzett amerikai munkások La Follette jelöltségét támogatják és nem hajlandók külön politikai pártot alkotni. Ehhez a radikális irányhoz csatlakoznak a szociáldemokraták is, ami annyit jelent, hogy az amerikai szociálisták feladták a marxizmus teljes megvalósításának reményét. Nagy szerepük lesz ezúttal a négereknek, akik a legutóbbi időkig a republikánus pártra adták szavazataikat. A legutóbb tartott néger kongresszus a republikánusok vezérére, Burtont már határozott ellen-szenvvel fogadták, aminek az az oka, hogy Amerika leghíresebb ügyvédje, Johnson ragyogó beszédben rámutatott a republikánusok alakoskodására, beigazolta ugyan, hogy a párt a négernek legelőnyösebb követeléseit sem teljesíti, sőt a demokratákkal egyetértésben a kongresszus előtt fekvő törvényjavaslatokat elsikkasztotta. Ez a fordulat fölöttébb súlyosan érinti a republikánus pártot, mert az ideai választásokon 2,220.000 néger fog szavazni. Ez a hatalmas tábor előreláthatóan La Follette mellett fog állni, természetesen csak akkor, ha az amerikai munkásszövetség kielégítő választ ad az előterjesztett ultimátumra. A munkásszövetség vezére már számtalanszor kijelentette, hogy a tisztult felhőgás nem tehet különbséget fekete bőrű és fehér bőrű munkások között s mind a kettőnek egyforma joga van az életre. Ezzel szemben az amerikai munkásszervezetek nem fogadtak egyetlen néger tagjaik sorába. A színesbőrűek említett kongresszusa által kidolgozott ultimátum most a négernek teljes egyenjogúsításának valóra válását követeli, mert különben a néger megtagadják a közösséget a fehér bőrű munkásokkal és sztrájk törés útján meghiusítanak minden bérmozgalmat.

A négereknek valóban sokjuk van a panasza. A hivatalos

tényezők politikai és társadalmi téren egyaránt elnyomják őket. Amíg Amerika száz millió lakosa közül alig három millió az analfabéta, a 12 millió néger közül alig valamivel több, mint 2 millió tud írni és olvasni. A déli államokban, melyek legtöbbször megtartották a rabszolgaságot, külön, de kevés számú iskolái vannak, külön városrészekben élnek, nem látogathatják a fehérek templomait, külön kocsikba kénytelenek ülni a villamoson és a vasuton. A néger kulturális visszaszorítása tervszerűen történik, mert az amerikai törvény csak azoknak az állampolgároknak ad választójogot, akik írni, olvasni tudnak. Nehogy azonban ez az intézkedés a művelődésben hátramaradt déli részek lakosságát érintse, a törvény értelmében választók azok a polgárok is, akiknek elődei 1865-ben választójogosultak voltak. Ez természetesen utat nyit az urnákhoz minden fehérnek, de kizárja a négereket. A néger előreláthatólag előbb-utóbb ki fogják vinni a harcot emek a törvénynek az eltörlésére és akkor furcsa világ fog az Egyesült-Államok déli országaira következni. Misszisszippen például 187.000 felnőtt fehérrel szemben 234.000 néger áll, a déli Karolinában pedig 150.000 fehérre 166.000 néger esik, vagyis egyenjogú választás esetén minden közhivatal és vezető pozíció a néger kezébe kerül. Így azután valóra válik majd a Biblia mondása, hogy az atyák büneit az utódok szenvedik meg, mert a behurcolt rabszolgák fiait politikai, gazdasági és társadalmi téren a fehérek fölé fognak kerekedni.

S A K K

Rovatvezető: Dr. Janny Géza.

23. Feladvány.

Dr. Munk A.-tól („Bayerische Staatszeitung.”)

Világos: Kg8; Vf6; Be5; Hd5; gyalogok: a3, e2.

Sötét: Kd4; Fd2, f1; gyalog: 3c. Két lépésben matt.

A vásáros-asszony támadói.

Borzalmas kaland a robogó kocsin.

(Saját tudósítónktól.) Néhány nappal ezelőtt borzalmas kalandban volt része Crisan Vazul arad-megyei gazdálkodó feleségének. Crisan Vazulné az aradi piacról Ujaradon keresztül ment gyalog hazafelé. Az országuton utólérte egy szekér, amelyben egy fiatal és egy idősebb férfi ült. A gyalogló asszonyt felszólították, hogy üljön fel a kocsira, őki szívesen hazaviszik. A szerencsétlen asszony mit sem sejtve, igénybe vette a felajánlott szivességet és helyet foglalt a kocsin. Közben alkonyodni kezdett. Alig állt be a sötétség, az egyik férfi rávetette magát Crisannéra és a megrémült asszonyt leteperzte a kocsiba. Minden védekezés hiábavaló volt, mert az idősebb férfi is a fiatal segítségére sietett és a kétségbeesetten sikoltozó asszony ellen merényletet követtek el. Majd a támadók fojtogatni kezdték a segítségért kiáltó Crisannét, aki csakhamar elvesztette öntudatát. A segélykiáltást többen mégis meghallották és a hang irányába siettek, mire a merénylők az eszméletlen asszonyt ledobták a kocsiról és elvágtatták.

Crisan Vazulné Ujaradra szállították, ahol orvosi kezelés alá vették. Másnap reggel borzalmas kalandjáról jelentést tett az aradi államrendőrségnek, amely megindította a nyomozást a merénylők kézrekerítésére. A véletlen aztán tegnap délelőtt az igazságszolgáltatás kezefébe juttatta az egyik támadót, a másik letartóztatása is csak órák kérdése. Crisan Vazulné megint Aradra jött a pénzügyi Hetipiara és vásárlás közben a Catedralei (Thököly)-téren megismerte az egyik támadóját. Értesítette a közelben posztoló rendőrt, aki a gyanúsítottat a második kerületi rendőrségre kísérte. Ott kiderült, hogy Balos-Molnár Józsefnek hívják. A merényletet eleinte tagadta, azonban az asszonnyal való szembesítés alatt beismerte bűnét és elmondotta, hogy idősebb társát Menczer Lajosnak hívják, letartóztatására megtörtént az intézkedés. A merénylő legényt ma átkísérték az ügyészség fogházába.

„OJA“ BUCUREȘTI, Șerban Voda 115. 5720

Az Erdélyi Élet

minden szombaton szenzációs tartalommal jelenik meg. Állandó politikai, társadalmi, művészeti és közgazdasági közlemények a legjobb írók és újságírók közreműködésével. Olvassa és terjessze!

Magánház

elfoglalható modern 5 szobás lakással, istállók, hízallda, kocsiszin, 522 négyzetöl gyümölcsös, kétrészesben is 600.000 lejért eladó. 300.000 lej készpénzzel átvehető. Ebédli garnitúra, wertheim kassa ugyanott eladó. — Megbizott:

Kovács Arad, Strada Vitentiu Babes 12. (Kiss Ernő-ucca.)

Magánház

azonnal átvehető üzlethelyiséggel háromszobás lakással 220.000 lejért elköltözés miatt eladó. — Megbizott:

Kovács, Arad Str. Mărășești 47. (v. Kossuth-u.)

Több vaskályha

teljesen jókarban levők, olcsón eladók.

Értekezni: Stern Lipót háztulajdonosnál ARAD, Strada Matei Corvin (Hunyadi-ucca) 1.

Étkezési

csölkra alkalmas elsőrendű barcasági

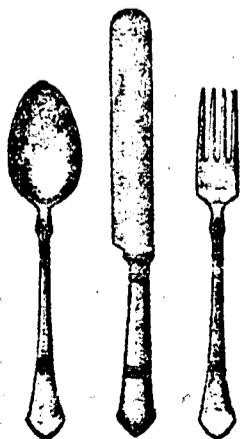
burgonyát

vagontételben szállít:

BARNA TESTVÉREK cég Arad, Str. Eminescu 4. — Telefon: 788. Sürgőncim: Barnák Arad.

A BERNDORFI ALPACCA

5332

ALPACCA-EZUST

EVŐESZKÖZÖK

és ASZTALI KÉSZLETEK A LEGJOBBAK.

KAPHATÓ minden szakmabeli üzletben.

Főraktár: „ALB-NA“. Fabrica de ARGINTARIE BERNDORF S. A.

BUCUREȘTI, Str. C. A. Rosetti No. 3.

NAGY VÁLASZTÉK CHINAEZÜST ÁRUKBAN.

Berndorfi TISZTA-NICKEL főzőedények. —:: Ezüstözések és javítások szakszerű elkészítése.

Keresünk villanszerelőt,

aki a telefon és magasfeszültségű motorok javításához és kezeléséhez ért. Ajánlatok az eddigi működés, kor és fizetési igények megjelölésével az 5718

Unio Erdőipar r.-t. Uzemvezetőségéhez Ghimesfaget intézendők.

Művészi fénykép felvételek. :: Aquarellek és nagyítások a legszebb kivitelben eszközöltetnek **Steinitzer Dezső** fotó műintézete ARAD, Bul. Regina Maria 20.

Mindennemű szőrmeárak leg- **I. NAGY SZÜCS** üzletében, ARAD, Strada jutányosabban beszerezhetők Alexandri (Salacz-ucce) 5. sz.

Apró hirdetések.

Különféle.

KITÜNÖ gyógyhaszkötőket és csipőfüzőket készítek Horváthné, Arad, Piata Catedraliei 6. 4613

KÖLCSÖN ADOK 40.000 lejt, ingatlanra való betáblázásra, vagy ellenérték fejében. Leveleket „Ellenérték” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 5775

VIDÉKEN egy fűrésztelep teljes berendezéssel eladó, vagy társat keres. — Alommással szemben 600 □-l telok 25.000 lejtért eladó. Flora-iroda Arad, Bulev. Regina Maria No. 10. 5774

Apróhirdetések folytatása a 12-ik oldalon

VESZEK

nagyban waggontételben is esirt, szalonát, babot, aszalt szilvát, szilvalekvárt és hizott sertéseket.

Ajánlatokat: „Garantált áru” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 5768

Chisineu (Kisjenőn)

gyönyörű magánház, mely áll hat-szobás, fürdőszobás, parkettás lakásból, zárt folyosó, hozzátartozó parkirosított nagy virágos udvar és gazdasági udvar, gazdasági épületekkel, nagy szőlő és gyümölcsös-kerttel, 450.000 lejtért eladó. Lakás azonnal elfoglalható. Lakásban bevezetett telefon van. — Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5758

FIGYELEM!

Gazdálkodásra alkalmas, vasúthoz közel fekvő, modern uri villaszerű magánház, esslingeni rolókkal, 4 parkettás szoba, elő, fürdő, cselédszobás lakással, két nagy istálló, kocsissín, nagy sertésősi fiáztatóval, külön kocsis lakással, parkirosított udvar, nagy gyümölcsös és veteményes kerttel, 2 katasztrális hold területtel, sürgősen eladó. — (Megbizott: Uranyl-iroda Arad, főpostával szemben.

ORBÁN ISTVÁN

mübutorgyára

Arad, Piata Stefan Cel Mare (Béla-tér) 16. sz.

Legolcsóbb butorbeszerzési forrás. :: Készít a legjobb kivitelben eredeti művészi tervek után háló, ebédlő, uri, leány, gyermekszobákat, bank ésszálloda berendezéseket. :: Rudolf Mosse 7018

Szőnyegek, szelontakarók, asztal-ágygarnitúrák a leg-jutányosabban beszerezhetők: **Lissem Sándor** confeció és nédivat üzletében Arad Piata A. Iancu (Szabadság-tér) 2.

WEISZ LIPÓT fotószalonja, Arad, Str. Bratianu 12. (Weitzer J.-ucca 10.) Gyermek portrait és interieur-felvételek a leg-szebb kivitelben eszközöltetnek.

Itt az ősz, mindenkinek szüksége van őszi és téli ruhára és kabátira, sok pénzt takarít meg, ha ruha és harisnya szükségletét divatruházában, Arad, Strada Bratianu 2. (Weitzer János-ucca) szerzi be. — Harisnyák 25 lejtől 140-ig.

„Metropol kávéház”

Ujjonnan átalakítva és fényesen berendezve megnyitott!

Naponta Munteán és Rákoczi karmesterek közkedvelt zenekara hangversenyez. Program zene, Original Fox-Blues és elsőrendű cigányzene. **Hideg buffe!!** **Kitünő italok!!**

20 deka debreceni 20.— lejt, tormás virstli 7.— lejt, 10 deka trapista vagy grói sajt 10.— lejt és 10 deka sonka 20.— lejt.

Butella borok!!

Rizling v. bakator 30.— lejt, furmint 35.— lejt, ürmös 60.— lejt, pezsgő Palugyai v. Andrányi 200.— lejt. Éjjel 1 óráig nyitva! Előzetői kabaré!

Szíves pártfogást kér: **Bóra Vasilie** kávé Arad.

Asztalosárna, gyár

famegmunkáló

FÖLDES TESTVÉREK

fakereskedése, Arad,

Piata Cetate Vechi (Ovár-tér.) — Telefon: 878.

Zsombolyai eserép. Rudolf Mosse 7004

KESKENYVÁGÁNYU VASUTAK teljes felszerelése a

győri waggongyár

gyártmányainak kizárólagos eladása. 9001

ANGOL-MAGYAR BANK RESZVENYTARSASAG keskenyvágányu vasutosztály.

KÉPVISELETEK: ARAD, GEIRINGER ES BOHM okl. mérnökök Str. Eminescu 5. CLUJ, Erdős Mór, okleveles mérnök.

NYOMIÉLZÉS! TERVEZÉS! ÉPÍTÉS! ALLANDO ERDELYI LERAKAT

ÓN, ÓLOMHORGANY,

csapágy fém és egyéb fémekben legolcsóbb

Rudolf Mosse 7019

I. Nacht fém- és vasnagykereskedő fiókja **Arad.** Bul. Regele Ferdinand 28.

Argus kínálat!

Belváros fővonalán emeletes, elsőrendű építményű 14 lakásos bérház, 5 szoba, parkettás, fürdőszobás elfoglalhatósággal, 900.000 lejtért.

Belvárosi 8 lakásos modern, emeletes ház fürdőszobákkal, óriási nagy kerttel, 700.000 lejtért.

Emeletes belvárosi ház 4 lakással, 360 ezer lejtért.

Emeletes 9 lakásos sarok bérház kúttal, elfoglalhatósággal, 480.000 lejtért.

Magánház 4 szobás, fürdőszobás lakással a Piata Avram Iancu-tól 2 percre, 860.000 lejtért. — Kisebb-nagyobb házak 100.000-tól 180.000 lejtig eladók

„Argusnál”, Arad, Strada Eminescu 1. szám. 2367

Rudolf Mosse 163

150—200.000 lejjel betársulnék

jól jövedelmező iparvállalat vagy üzletbe, személyes közreműködéssel

Ajánlatokat „Tevékeny társ” jellegre Rudolf Mosse (Sándor hírlapirodába Arad) kéretnek. 10193

Furnirutazó,

ki butorszakmában jártas, német és román nyelvet bírja, felvétetik

Székely és Réti

Erdélyrészi Butorgyár R.-T.-nál Târgu-Mures (Marosvásárhelyt.)

Keresünk:

gép- és gyorsírásban jártas férfi vagy női munkaerőt. Könyvelésben jártasak, akik faszakmánál működtek, előnyben részesülnek. 5787

PECOOL G. és TÁRSAI, Arad, Bulv. Regele Ferdinand 57—59. sz.

Golyós csapágy

automobilok, rosták, Máv. cséplőgépek részére és mindenféle ipari gépeket 5642

Javit

PESCHL különlegességi szaküzem

BUCUREST, Str. Gen. Berthelot 29.

Ujságmakulatura

5 kgr.-os csomagokban ::

kapható a kiadóhivatalban

Menyasszonyi fényképeket a legszebb kivitelben készít Bornstein photo-salon ARAD, (uj Neuman-ház.)

Varga Kálmán

női szabó, Arad, Str. Eminescu 10. sz. (Deák Ferenc-u.) Evok óta fennálló angol női ruha-szalonomat a mai kor igényeinek megfelelőleg francia női ruha-szalonnal kibővítettem s ennek vezetésével teljes szakismerettel bíró **Szekeres Mariskát** biztam meg, mely körülményt a n. é. url hölgyközönség szíves figyelmébe ajánlom.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját az alábbiak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésért ára hétköznap 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 6 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 6 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Házasság.

TISZTESSÉGES, 28 éves iparos leány. házasság céljából megismerkedne hozzáillő fiatalemberrel, esetleg özvegy emberrel. Leveleket „Gyermektelen” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 5746

HÁRMINCNYOLC éves önálló iparos házasság céljából megismerkedne özvegyvel, vagy hajadonnal, kinek némi hozománya van. Teljes című leveleket „Házasság” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 5776

HÁZASSÁG céljából szeretne megismerkedni 37 éves, nyolcszázezer lej értékű ingatlanvagyonnal rendelkező szolid fiatalember, oly 20-30 év közötti leánnyal, vagy gyermektelen özvegyvel, akinek megfelelő készpénz hozománya van. Csakis teljes című, lehetőleg fényképpel ellátott leveleket „Bódogtság” címen Wallinger hirdetője Arad továbbít. 15.099

Alkalmazás.

INTELLIGENS fiatal emberek lapvállalathoz akvizíciós munkára felvételnek. Jelentkezés hétfőn. Arad, Strada Consistorului 81. szerkesztőségben. 5788

JÓ OSALADBÓL való, intelligens kisasszonyt keresek 12 éves leánykámhoz. Képezdét végzetek, vagy románul tudók, előnyben részesülnek. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 900

DRAUTI jegyzősnél írnok azonnal felvétetik 1500 lej fix és némi mellékléjvedelemmel. 5705

HÁZVEZETŐNŐNEK felvétetik nő azonnal, aki egy nagyobb háztartást önállóan vezetni tud, nagyon jól főzzen és a fehérenemű rendbentartását is végezze, szobaleány és konyhaleány áll rendelkezésére. Dvoratsek üveggyár, Belin Biharmegye. 5706

ÖNÁLLÓ, megbízható vincellért keresünk november hóra. Deutsch Testvérek és Társa Lugoj. 5726

IRODAI teendőkből jártas, megbízható fiatalember, aki a román nyelvet szóban, írásban, periektül bírja, irodai, vagy más bizalmi állást keres. Cím Wallinger hirdetőjében Arad. 15.099

ASZTALOS tanulók teljes ellátással, esetleg fizetéssel felvétetnek Paladicsnál Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 14. 15.099

PATKOLO kovács kerestetik a csálai szőlőtelepre évi konvencióval. A csálai szőlőtelep. 5779

MINDENEST keresek. Cím özv. Sarlot Domokosné Arad, Calea Aurel Vlaicu (Neuman Samu-ut) 3-5. 5777

KERTÉSZ kerestetik a csálai szőlőtelepre évi konvencióval. A csálai szőlőtelep. 5478

INTELLIGENS NŐ, ki a háztartásban segédkezik, négyéves leánygyermek mellé felvétetik. Dr. Székely ügyvéd, Arad, uj Neuman-ház, I. em. 5760

FŐVÁROSI NŐI SZABÓ, kosztümök és ruhák készítését jutányosan vállalja, esetleg jobb üzletek részére is. Cím Löbl hírlapirodában, Arad. 5756

MÁNDRULOC KÖRJEGYZŐSÉGNEL egy teljesen jártas, az állam nyelvét tökéletesen bíró írnok, alkalmazást nyerhet, fizetése havi 1200 lej és járlatkezelés. 5752

GEPRÜFTE Säuglingspflegerin wird gesucht. Vorstellung bei dr. Singer Arad, Bulev. Carol I. No. 81. zwischen 4-6 Uhr. 5781

ÜGYES, jólőző mindenek szakácsnő keres kétféle családot, szobaleány van. Cím Arad, Neuman-palota, II. em. 18. 10.134

KÉT lakatos segéd és két tanuló felvesszék. Cím Rudolf Mosse Arad. 10.134

TAKARITÓNÓT felvesz Horváth szálloda Arad, Calea Aurel Vlaicu. 5766

NYUGDIJAS vasutas, avagy postás, külső munkával állandó és jól jövedelmező foglalkozást nyerhet. Cím Rudolf Mosse Arad. 10.134

HÁZMESTERNEK felvétetik azonnali belépésre gyermektelen közműves házaspár. Stern Testvérek Arad, Strada Mețianu (Forra-ucca) 2. 15.099

TISZTESSÉGES szolga és munkásnők felvétetnek Barinmes cukorkagyár Arad Strada Nicu Filipescu (Flórián-ucca) 40. 5771

Lakás.

SÜRGŐSEN keresek három szobás lakást belvárosban megfelelő díjazás mellett. Soltz, Arad, Str. Vasilie Paguba No. 46. 5745

BELVÁROSI HAZTULAJDONOS ÉS FŐBÉRLŐ URAK kértetnek, hogy megbízóink által lehetőleg konyha használatból bérrendő butorozott szobák címeit adják le a Boross-ügynökségnél Arad, Strada Consistorului No. 9. (volt Batthyány-ucca.) 5782

Vétel és eladás.

JUTÁNYOS ÁRON eladó jókarban levő gyermekágy. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 700

NEMES NYEST BOA, városi bunda, perzsa sapka, férfi és fiú télikabátok, arany kézelőgomb, antik nyakék, 12 és 6 személyes ezüst evőeszközök, 12 személyes étkező servise, szőnyegek, kézimunkák, Biedermayer-szalom, különböző szalonnák, kredencek, szekrények, könyvszekrények, fotelok, íróasztalok, tükrök, dísz tárgyak, festmények, ingaóra, hintaszék, stb. eladó. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

BIZOMÁNYBA VESZÉK complete szobaberendezéseket, butorokat darabszámra, szőnyegeket, ezüst, mü, antik, bronz és dísz tárgyakat, ékszereket, festményeket, fehéreneműeket, szőrméket stb. — Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca.) I. em. jobb. 1000

EGY jóhangu, félhosszu zongora olcsón eladó. Arad, Calea Radnei 32. 5786

VESZÉK könyvtárakat, hangjegyeket bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb áron. Kerpel Izsó könyvkereskedése. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár Arad. Telefon 385. 881

DOMBORNOMÁSU névjegyek, levélpapírok minden papírüzletben beszerezhetők. 4352

NYERS borkövet vesz Irom Arnold Arad, Strada G. Alexandrescu (Bercsényi Miklós-ucca) 39. 1608

SZÉPIRODALMI könyveket és könyvtárakat minden nyelvben vesz Max Molnár & Co. Arad, a főpostával szemben, saroküzlet. 5282

BUTORRÁKTÁRÁMBAN ebédlők, hálószobák olcsóáron kaphatók Wiegensfeld Arad Str. Eminescu Deák Ferenc-u.) 6. szám. 873

FBHÉR gyermekágy, sportkosci, gyermekszék, szövet függönyök, plüsch asztalterítő, könyvtár szekrény, zsúr asztalok, fotelok, tölgyfa ágy, metszett tükrök, eladók. Arad, Teul Doamne (Tél-ucca) 15. sz. 5748

ÜZEMKÉPES használt motorek, daráló, tengeri morzsoló, hidraulikus olajsajtó, kedvezően kapható Kovács Soma Társánál, Arad. 5748

ELADÓ gyalugép és szalagfűrész. Timișoara, Ötvös-ucca 17., Pujkon. 404

EGY versenykerékpár olcsón eladó. Arad, Calea Aurel Vlaicu 86. 5750

GHIOROCON (Gyórokon) 2 waggon tárgya eladó Gyürky Eleknel, piacon közlemben. 5754

CIROKFEJTŐGÉP kézi és erőhajtásra készleten. Kovács Soma és Társánál, Arad. 5761

EGY teljes hálószobaberendezés és egy ebédlő eladó. Arad, Strada Coșbuc 57. szám. 5758

NAGY ÜSTHAZ üsttel eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 600

ZONGORA, vitrin, szőnyeg eladó. Arad, Piața Avram Iancu 16. földszint 8. Nyáriné. 5772

ELADÓ női és férfi télikabát. Arad, Strada Marie Chendi (Kölcsy-ucca) 6. ajtó 2. 5784

ELSŐRENDŰ, fekete, hárfapedálos piano eladó. Cím Wallinger hirdetőjében Arad. 15.099

ELADÓ olcsón egy 3 méteres, hengeres keményfa perzsaszőnyeg szövészek. — Arad, Strada Muresianu (Nádor-ucca) I. Üzembem megtekinthető. 5769

EGYFÁZISU, 4 HP. 110 Voltos elektromotor eladó. Balla Jenő és Fia cég Arad, Strada Episcopul Radu 7. (Magyar-ucca.) 10.134

HASZNALT OLOM megvételre kerestek. Bővebbet a kiadóban.

Reithoffer-féle gummikabátok érkeztek!

Gummi kabát Lej 960.—
Fregoli gummikabát Lej 2250.—
Férfi öltöny Lej 1650.—
Férfi raglán Lej 2450.—
Bőr kabát Lej 3850.—

Muzsai József
férfi-, fiu- és gyermekruha telepe
Arad—Nagyvárad. 5676

Oszi szövetek és belésárak a legolcsóbban

Weisz Armin
divatruházában szerezhettek be Arad, Piața Avram Iancu 18. sz. (Szabadság-tér). 5099

Ingatlan.

IRATOSUL-MARE (Nagyiratoson) 5 katasztrális elsőrendű szántóföld eladó, a községben gazdasági épületek 3/4 hold gyümölcsös kerttel. Érdeklődni Baria András Iratosul-Mare (Nagyiratos.) 5751

KISEBB bérház átvehető lakással, butterral, eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5744

BÉR- és magánházak elfoglalható lakásokkal a város minden részén és kisebb birtokok eladók. Flora-iroda Arad, Bul. Regina Maria No. 10. 5718

Üzletek.

ELADÓ nagyobb előnyomda, különféle monogramok, girlandok és diszek. Megtekinthető Maresch üzletben Arad. 5762

NŐI DIVATSZALON Aradon a Bulev. Regina Maria lakással együtt átadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5757

ELADÓ egy nagyforgalmu fa és szénüzlet Aradon a Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 19. sarok. Esetleg raktárnak, fűszerüzletnek, bádogos műhelynek, vagy bormérésnek átalakítható. 5790

ÜZLETHELYISÉG piacon, forgalmas helyen, azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5780

Oktatás.

EGY KOMOLY urinó vállalná lakás ellenében felnőttek román nyelv oktatását, esetleg elemi iskolai tanuló teljes tanítását perfect román, magyar és német nyelvben. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5747

Ellátás.

ELSŐRENDŰ házikoszt kapható házhoz kívül is, Arad, Strada Puscasilor (Lővész-ucca) 22. sz. 5770

JÓ családból való iskolás gyermek teljes elátást nyerhet zongorahasználattal, urinó családnál. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5795

Olcsó árak órák, ékszer és dísz tárgyakban Feiner óra- és ékszerárházában Arad, Str. Bratianu

Feltűnően olcsó árak! Újabb küldemények érkeztek a legújabb őszi és téli felöltő és ruha udonságokban:

PLESZ központi női és gyermekfelöltő nagyáruházába ARAD, a színház hátsó bejáratával szemben. **Kérem a címre figyelni!!!** 5171